

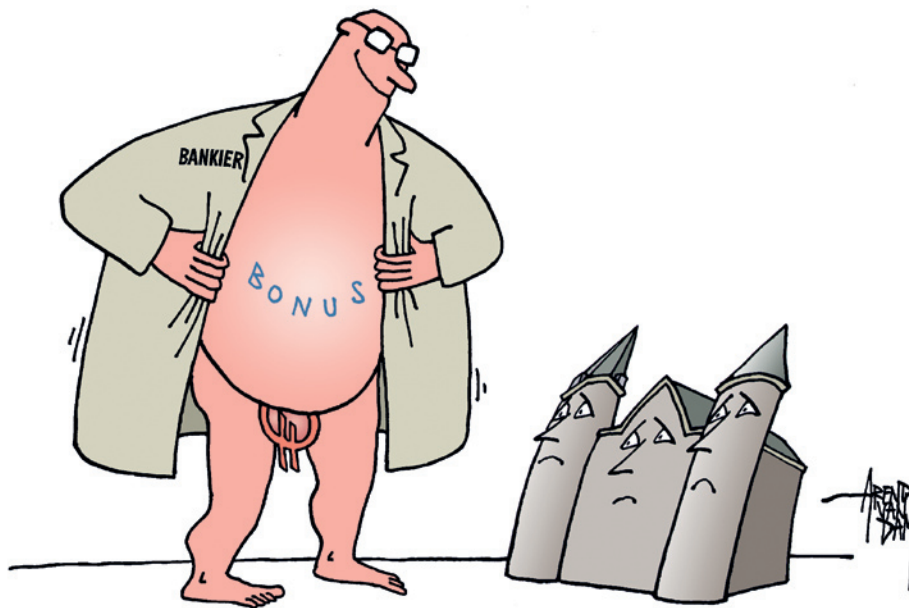
TRIBUNE

Jaargang 45 • nr. 4 • april 2009 • Nieuwsblad van de SP • € 1.75

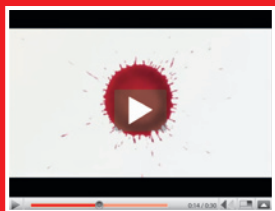

SP komt met 'Een nieuwe koers voor Nederland'

Arend van Dam

schaamteloos...

www.sp.nl/tv

SP-TV

Opbouwmissie? Hoe lang laten we ons nog gek maken? Met deze confronterendespot wil de SP opnieuw aandacht vragen voor de Nederlandse missie in Afghanistan. Op www.sp.nl/defensie zijn ook interviews te vinden met Tweede Kamerleden Harry van Bommel en Farshad Bashir. "Dit is een cruciale periode. Amerika gaat veel extra troepen sturen en de druk op Nederland om ook meer te doen is enorm."

COLOFON

UITGAVE VAN DE SOCIALISTISCHE PARTIJ (SP)

verschijnt 11 maal per jaar

ABONNEMENT

€ 5,00 per kwartaal (machtiging) of

€ 24,00 per jaar (acceptgiro).

Losse nummers € 1,75.

SP-leden ontvangen de Tribune gratis.

REDACTIE

Jola van Dijk, Rob Janssen,
Daniël de Jongh

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

Willem Bos, Maja Haanskorf,
Ronald Kennedy, Suzanne van de Kerk,
Renée Minnaar, Bas Stoffelsen,
Sjaak van der Velden, Karen Veldkamp,
Anthonie Vermeer, Bert Voskuil, Rob Voss

VORMGEVING

Antoni Gracia
Robert de Klerk
Gonnie Sluijs

ILLUSTRATIES

Arend van Dam
Wim Stevenhagen

SP ALGEMEEN

T (010) 243 55 55

F (010) 243 55 66

E sp@sp.nl

I www.sp.nl

LEDEN- EN ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam

T (010) 243 55 40

F (010) 243 55 67

E administratie@sp.nl

REDACTIE TRIBUNE

Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam

T (010) 243 55 42

F (010) 243 55 66

E tribune@sp.nl

DE TRIBUNE IN GESPROKEN FORM

Belangstellenden voor de Tribune op
cd kunnen contact opnemen met de
SP-administratie.

DE TRIBUNE OP INTERNET

www.sp.nl/nieuws/tribune

COVER

Foto: Bas Stoffelsen

IN DIT NUMMER:

EEN NIEUWE KOERS VOOR NEDERLAND

Nieuwe koers

4

“We kunnen menselijker en socialer uit de crisis komen”

Micha de Winter

12

“Als je kinderen niet op het algemeen belang voorbereidt, heeft dat enorme gevolgen”

Crisis

18

“Ik kan wel ergens anders aan de slag, maar dan verdien ik nog minder dan ik nu aan WW krijg”

EN VERDER...

- 6 SP-Wielerteam: het Groene Hart en de Amstel Gold Race
- 16 Europa: Wat de SP in tien jaar voor elkaar kreeg
- 22 Onderwijs: Een schoolvoorbeeld in Tilburg
- 25 Zuid-Afrika: Nieuwe koers na verkiezingen?
- 26 LinksVoor: Netty Meier is 75 jaar geworden

8 Nieuws 27 Gespot 28 Prikbord 29 Uitgelicht 30 Theo 31 Puzzel

Droom

Voor het eerst voel ik verachting voor het leventje dat ik nu leid. Vanmiddag zat ik op de dagopvang en besefte opeens dat dit niet het leven was dat ik wilde. Ik dacht: Is dit het nou? Iedere dag op de dagopvang rondhangen, wachtend tot er weer een uur voorbij zou gaan. De hele dag bezig zijn met hoe aan geld te komen om wiet te kopen.

(...)

Lieve mama, vandaag heb jij de droom van je dochter in handen: mijn boek. Ik droom van de dag waarop jij mij ziet trouwen en oma zult worden van mijn kinderen. Ik weet dat de toekomst mij genoeg kansen biedt om een stabiele, gelukkige vrouw te worden, in de bloei van haar leven. Ik hoop met dit boek mijn verleden op straat achter mij te laten.

(Uit: 'Pappie's kleine meid slaapt op straat' – Stephanie-Joy Eerhart)

*Don't worry baby, it'll be alright
You got the right shoes
To get you through the night*

*She's gonna dream of
The world she wants to live in
She's gonna dream out loud
Dream out loud*

(‘Zooropa’ – U2)

Namens de redactie: Rob Janssen

“We kunnen menselijker en socialer uit de crisis komen”

Een nieuwe koers voor Nederland

De crisismaatregelen van het kabinet en het aansluitende Kamerdebat zorgden eind maart voor een turbulent weekje op het Binnenhof. Maar ondanks de ernst en de vernietigende gevolgen van de crisis bleef het inhoudelijk vooral business as usual. Agnes Kant presenteerde daarentegen ‘Een nieuwe koers’.

Oppositiepartijen buitelden over elkaar heen: het had allemaal veel te lang geduurd. De betrokkenheid van de sociale partners bij dat overleg was volgens sommigen zelfs ‘schandalig’. En de manier waarop CDA, PvdA en Christenunie met de oppositie omgingen werd al helemaal uitgebreid bekritiseerd. Hierdoor kwam de inhoudelijke kritiek op het kabinetsbeleid nogal eens in de verdrinking. Dit terwijl Agnes Kant nu juist namens de gehele oppositie om dit debat gevraagd had, zodat er alternatieven aangedragen konden worden.

Kant riep tijdens het debat dan ook op tot het maken van socialere keuzes: “De crisis heeft grote gevolgen, ook voor de lange termijn. Daarom moet we ook zorgen voor solidaire oplossingen.” Deze algemene oproep kon nog wel op steun rekenen van de andere oppositiepartijen, maar bij de discussie over de verhoging van de AOW-leeftijd werden de verschillen al snel duidelijk. Femke Halsema van GroenLinks kon weinig begrip opbrengen voor het SP-standpunt dat de AOW-leeftijd 65 moet blijven: “Ik begrijp niet waarom u er mordicus op tegen bent dat iemand die bijvoorbeeld twee opleidingen heeft kunnen volgen, op zijn 27ste is begonnen

met werken en alle kansen heeft gehad, niet tot zijn 67ste zou mogen werken en dan na 40 jaar een AOW-recht opeist.” Deze redenering sloot naadloos aan op de standpunten van de VVD-fractie. Rutte stelde als alternatief voor het kabinetsbeleid voor, dat mensen na 40 jaar werk recht op AOW zouden moeten krijgen. Volgens GroenLinks zou dit betekenen dat mensen met zware beroepen vanaf hun 63ste al AOW zouden kunnen krijgen. “Wij zijn dus socialer dan de SP, want die laat ze nog twee jaar doorwerken voordat ze een AOW-recht krijgen”, aldus Halsema.

“Alsof verhoging van de AOW leeftijd ineens de enige oplossing is”

Kant rekende af met deze aantrekkelijk lijkende alternatieven waarmee de AOW-leeftijd op socialere wijze verhoogd zou worden: “Wie wil doorwerken, mag dat gewoon doen. Waar het nu om gaat, is dat het kabinet met een voorstel komt dat iedereen tot zijn 67ste door móét werken”. Veertig jaar werken is volgens Kant een willekeurig criterium. “Er zijn mensen die niet veertig jaar gewerkt hebben, maar maatschappelijk zeer belangrijke en zware taken gehad hebben. Zij hebben bijvoorbeeld voor hun ouders of gehandicapte kinderen gezorgd. Gelukkig hebben alle

Nederlanders, ongeacht hun verleden, op hun 65ste jaar het recht op een AOW-uitkering.”

“Van VVD, PvdA, CDA, Christenunie tot GroenLinks, iedereen is plotseling voorstander van het verhogen van de AOW-leeftijd”, blikt Kant terug. “De meeste partijen hadden die verhoging niet eens in het verkiezingsprogramma staan. De SP is duidelijk: 65 is 65. De verhoging van de AOW-leeftijd is als een konijn uit de hoge hoed getoverd. Alsof dat opeens de enige oplossing is.”

“De huidige crisis is het resultaat van een oude, verkeerde politiek”

Om aan te tonen dat er wel degelijk andere oplossingen mogelijk zijn, presenteerde ze nog tijdens het debat een alternatief crisisplan: ‘Een nieuwe koers’. Daaruit volgt, dat de SP niet alleen de concrete maatregelen van het kabinet afwijst, maar ook de algemene visie. “De huidige crisis is het resultaat van een oude, verkeerde politiek”, zegt Agnes Kant. “Het verwijt dat ik maak aan het kabinet, en aan de rechtse oppositiepartijen VVD en D66, is dat zij de crisis willen bestrijden met diezelfde politiek. Dus nog meer bezuinigen, nog meer marktwerking in de zorg, langer doorwerken en ga zo maar door. De SP accepteert niet dat de

rekening van het wangedrag in de financiële wereld wordt neergelegd bij gewone mensen.”

In het alternatieve actieplan zet de fractie tegenover ieder voorstel van de oude politiek een sociale oplossing. Niet bezuinigen op de zorgtoeslag, want je kunt de ziektekostenpremies ook inkomensafhankelijk maken. Niet de AOW-leeftijd verhogen, maar de hypotheekrenteaftrek limiteren. Ter verlichting van de crisis en stimulering van de economie moeten eenmalig extra investeringen worden gedaan, zoals in het onderhoud van woningen en bouwen van huurwoningen, het stimuleren van duurzame energie. Een nieuwe koers is tevens voorzien voor de publieke sector, waar de SP structureel wil investeren in banen en een forse sanering en dus bezuiniging op de bureaucratie. Omdat de partij de volgende generatie niet wil opzadelen met een land zonder goede zorg en onderwijs maar mét gegroeide tegenstellingen en inkomensverschillen, zijn onder andere besparingen op de JSF voorzien, evenals op de kilometerheffing en de hypotheekrenteaftrek (“Ouderen niet laten doorwerken om het villabezit van anderen te betalen”). Door te investeren in solidariteit in de toekomst wil de SP de volgende generatie een land bieden dat menselijker en socialer is. Niet dat er geen maatregelen van het kabinet zijn waar de SP zich wel in kan vinden. De investeringen in scholen en zorginstelling zijn volgens Kant bijvoorbeeld wel goed, evenals het stimuleren van energiebesparingen in woningen en duurzame energie. “Al had het wel wat steviger gekund”.

VVD-leider Rutte zag in het SP-crisisplan overigens een koerswijziging binnen de SP: “Mevrouw Kant is partijleider van de SP. Ik krijg de indruk dat zij bezig is de partij te moderniseren.” Een opmerkelijke conclusie, want de meeste voorstellen uit het alternatieve crisisplan worden al jaren door de SP genoemd. Kant reageerde enthousiast: “De SP ligt inderdaad al jaren op koers. De nieuwe koers gaat vooral over een nieuwe koers voor Nederland. Het neoliberalisme is bankroet. Het moet anders; dát moet de les zijn uit deze crisis. We kunnen menselijker en socialer uit de crisis komen als we nu kiezen voor een nieuwe koers voor Nederland.” Na het beladen debat lijkt alleen de FNV

nog een mogelijkheid te hebben om iets aan het kabinetsplan te veranderen. Toch blijft Kant strijdbaar als het gaat om de AOW. “De SP zal alles in het werk stellen om de verhoging van de AOW-leeftijd tegen te houden. Nederland heeft zich niet kunnen uitspreken over deze maatregel. De crisis wordt nu misbruikt om het er alsnog door te drukken. Dat is asociaal, en dat betekent actie!” Inmiddels is de website www.65blijft65.nl gelanceerd ter ondersteuning van die actie.

De AOW-discussie zal de gemoeiden voorlopig nog wel even bezig houden. Agnes Kant heeft er in ieder geval alle vertrouwen in. “Als de andere partijen een beetje lef hebben, dan zetten ze de verhoging van de AOW-leeftijd in hun verkiezingsprogramma. Net zoals de aanpak van de hypotheekrente in óns programma staat. En laat het volk dan maar in wijsheid een keuze maken.”
Lees en download het hele crisisplan inclusief financiële dekking op www.sp.nl.

Tekst Jola van Dijk

EEN NIEUWE KOERS VOOR NEDERLAND

het moet menselijker en socialer

Het SP-crisisplan is de politiek-financiële uitwerking van de algehele visie op maatschappij en toekomst. Menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit zijn de morele uitgangspunten waarop het alternatief voor het falende neoliberalisme gebouwd wordt. De nieuwe koers in 10 punten:

VOORUITGANG BEGINT BIJ HET BESTRIJDEN VAN ACHTERSTAND.

WERKNEMERS KRIJGEN MEER ZEGGENSCHAP.

DE ZORG IS IETS VAN MENS TOT MENS, NET ALS HET ONDERWIJS.

EEN NATIONALE ZIEKTEKOSTENVERZEKERING DEKT ALLE NOODZAKELIJKE ZORG.

SCHOLEN ZIJN OVERZICHTELIJK VOOR DE KINDEREN DIE ER LEREN.

DE PUBLIEKE SECTOR BLIJFT VOLLEDIG IN HANDEN VAN DE OVERHEID.

DE WERKERS IN DE PUBLIEKE SECTOR KRIJGEN ALLE VERTROUWEN EN STEUN.

WONINGCORPORATIES ZIJN EIGENDOM VAN DE HUURDERS.

DE BUURT, DE SCHAAL VAN DE TOEKOMST.

MENSEN HEBBEN ZEGGENSCHAP OVER HUN BUURT, VOELEN ZICH DAARDOOR MEER BETROKKEN.

www.eennieuwekoersvoornederland.nl

Vlnr: Renée Minnaar, Joop Zoetemelk, Cor Vergeer (lid organisatie) en René Roovers.

De ploeg met de bolletjestrui

Op 21 maart deed het SP-wielerteam voor de derde keer mee aan de Joop Zoetemelk Classic. Deze fietstocht door het Groene Hart is één van de koersen in het programma van de ploeg van de tomaat. Reden genoeg voor een nadere kennismaking.

Acht leden van het SP-wielerteam staan in Leiden aan de start van de Joop Zoetemelk Classic. Zelfs temidden van een enorme, kleurrijke menigte springt de tomaten-bolletjestrui duidelijk eruit. Drie leden kiezen voor de rit van 150 kilometer, vier anderen nemen de variant van 75 kilometer en zelf vind ik 45 kilometer wel voldoende.

Om half negen verricht Joop Zoetemelk persoonlijk het startschot. Massaal spurten wielrijders voor de langere afstanden weg.

Ondanks een strakblauwe lucht is het koud, maar de zon belooft een mooi begin van de lente. De natuur ontplooit zich langzaam. De lammetjes zijn zo klein dat ze nog onbeholpen door de polder struikelen. Overal stralen narcissen, maar verder wordt er weinig gebloeid. De sneeuwkllokjes hebben het loodje gelegd en de krokussen zien er moe uit. De groenige waas over bomen en struiken bewijst echter dat de lente op uitbarsten staat.

De tocht wordt jaarlijks georganiseerd om meer bekendheid te

geven aan het Groene Hart, een tamelijk dunbevolkt polderland- schap dat wordt begrensd door Amsterdam, Den Haag, Rotter- dam en Utrecht. Het is een uniek stuk natuur van oude veenweide- gebieden vol plassen, sloten en rivieren, waar veel weidevogels hun broedplek hebben. Het Groene Hart geldt als de longen van de Randstad en heeft formeel een beschermde status. Maar de longen worden bedreigd. Talrijke gemeenten schromen niet om telkens kleine stukjes van het Groene Hart af te knabbelen ten gunste van nieuwe bedrijfsterreinen of dure woningbouw. Verder worden er voortdurend plannen gesmeed voor de aanleg van wegen door prachtige groengebieden. Ook de HSL brengt er schade toe.

“Vooral hartstikke gezellig”

Er wordt goed voor ons gezorgd onderweg: na twintig kilometer staat er al een kraampje met krentenbollen, appels en melk .

Schaamte(loos)

Herr Fritzl verborg zijn hoofd achter de ordner waarin al zijn misdaden stonden beschreven. De volgende dag bekende hij alles en zei 'sorry'. Daarmee gaf ie aan nog iets van schaamte te kennen. Schaamte. Sommigen doen er meewarig over, maar schaamte is het resultaat van ons normbesef dat botst met ons bewustzijn van het menselijk tekort. Wie geen schaamte kent mist één van deze twee of beide.

Schaamte is waardevol, maar het blijft een persoonlijk gevoel. Het wordt pas nuttig voor de publieke moraal als van de schaamte blijkt wordt gegeven, bij voorbeeld door het zeggen van 'sorry'. Daarmee wordt onderstreept wat we eigenlijk al lang met z'n allen wisten op het gebied van de moraal. Schaamte. Er is tot nu toe zegge en schrijve één bankier geweest die de moed heeft gehad 'sorry' te zeggen voor de rol van de banken bij de huidige crisis: Deckers van Lanschot Bankiers.

De heer Nout Wellink is president van De Nederlandsche Bank. Hij is de man die Icesave toestond hier spaarders te werven. De bank bleek niet betrouwbaar en niet solide. Dit is de man die ons waarschuwt voor een te negatief beeld van de wereld der bankiers en zegt dat bonussen een onmisbaar middel zijn bij het werven van goede mensen. Deze man geeft na alle bonusschandalen van de laatste tijd bonussen mee aan vertrekkende mensen van vele honderdduizenden euro's. 'Sorry' voor al zijn fouten en tekortkomingen krijgt hij niet over zijn lippen. Deze man is schaamteloos en totaal ongeschikt om namens ons, de gemeenschap, toezicht te houden op de financiële sector.

Schaamte. Daar begint het mee, maar daar eindigt het niet mee. Moraliteit heeft pas zin als ze toegepast wordt in het reële leven. Hoe heeft het zover kunnen komen? Waarom keken de politici tientallen jaren de andere kant uit? Waarom deden de accountants hun werk zo slecht, net zo slecht als de toezichhouders? Waarom hebben de zakkenvullers zo lang hun gang kunnen gaan? Hoe kan het dat ze nog steeds hun zakken vullen? Waarom hebben we zoveel macht gegeven aan mensen die alleen hun eigen korte termijnbelang in het vizier hebben?

We beleven nu een fundamentele crisis van het kapitalistische systeem. Deze crisis raakt alle wezenlijke sectoren van de economie en heeft zich wereldwijd verbreid. Het neoliberalisme heeft de aftakeling van het systeem bespoedigd. Het kapitalistische systeem heeft zijn eigen graf gegraven en zijn eigen doodgravers voortgebracht. Want iedereen ziet nu zijn evidente nadelen en is bereid tot het laatste duwtje, zonder schaamte.

Jan Marijnissen

Ontspannen staat een groepje fietsers met elkaar te praten. Een dame uit Limburg doet aangenaam verrast over de schoonheid van het Groene Hart: "Ik was hier nooit eerder geweest. Eigenlijk dacht ik altijd dat een polderlandschap saai zou zijn, maar het is erg afwisselend." Een andere deelnemer complimenteert de SP met het wielerteam: "Andere politieke partijen heb ik nog nooit ergens met een fietsploeg gezien."

René Roovers, SP-fractiemedewerker in Brussel en hartstochtelijk wielrenner, ziet het fietsen in SP-verband als een mooie combinatie van sport en politiek. "Het idee van een SP-wielerteam ontstond bij de Europese Verkiezingen in 2004. We schreven ons in voor de Amstel Gold Race in Limburg, waar we 's zaterdag meereden met de amateurs. De dag daarna, tijdens de ronde van de profs, deelden we verkiezingsfolders uit. Overnachten deden we bij leden van de afdeling Valkenburg. Nuttig, maar vooral hartstikke gezellig dus."

De actie in Valkenburg smaakte naar meer. Hetzelfde jaar deed het wielerteam mee aan een fietstocht langs de Betuwelijn als protest tegen de gigantische infrastructurele geldverspilling. Bij de klimaatcampagne 'De Groene Draad' reden Kamerleden in de SP-raketfiets mee tijdens een estafette van Hilversum naar Cadzand. Ze werden vergezeld door leden van het wielerteam. Een onderweg uitgerolde kabel markeerde tot waar Nederland onder water zou verdwijnen bij de verwachte opwarming van de aarde. En de wielerronde 'Ride for the Roses', waarvan de opbrengst bestemd is voor de kankerbestrijding, staat inmiddels jaarlijks op de agenda.

"Nee", bekent René Roovers, "er zijn geen tours waar we nee tegen zeggen. Belangrijk is dat we als SP de fiets promoten als alternatief vervoermiddel voor de korte afstand. Daarbij promoten we ook de partij. En verder is het gewoon vreselijk leuk om te fietsen."

Tekst Renee Minnaar

Foto's Fenna Vergeer en Renée Minnaar

Momenteel heeft het SP-wielerteam veertig leden. Uitbreiding is welkom en het soort fiets of de snelheid maakt niet uit. Surf voor meer informatie naar: www.wielerteam.sp.nl

Snoepreises woning- corporaties verbieden

De wet schrijft voor dat woningcorporaties zich 'sober en doelmatig' moeten opstellen. Dat Wonen Zuid in Limburg zo'n 200 duizend euro uittrekt voor personeelsreises naar Suriname, Marokko, Slowakije of Polen valt dus moeilijk uit te leggen, vindt SP-Kamerlid Paulus Jansen. "Ik vraag mij af wat de huurders vinden van deze geldsmijterij." Hij heeft opheldering gevraagd van minister Van der Laan (Wonen) over dit zoveelste voorbeeld van excessieve uitgaven bij woningcorporaties. "We zitten midden in een economische crisis en de problemen op de woningmarkt zijn aanzienlijk. Je zou toch zeggen dan de woningcorporatie haar geld wel beter kan besteden." Jansen wil dat de minister Wonen Zuid aanspreekt op hun wettelijk omschreven rol. "Ik hoop dus dat de woningcorporatie een annuleringsverzekering heeft."

Foto moving-eye.be / Flickr

Stop fraude met kinderbijslag

Vorig jaar is er minder fraude met kinderbijslag gepleegd, zo blijkt uit een rapport dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft vrijgegeven. Echter, uit een geheim rapport van diezelfde SVB – dat is uitgelekt aan journalisten – blijkt iets heel anders... Bij 54 procent van de onderzochte gevallen in

Op eigen kracht

"Wie dit boek leest, houdt het niet droog"

Ik had nooit gedacht dat ik hier in de nachtopvang voor daklozen zou staan om mijn eigen boek te presenteren," zei Stephanie-Joy Eerhart donderdagavond 29 maart in Haarlem. Daar stond ze dan, de ex-dakloze, ex-verslaafde met het eerste exemplaar van haar boek "Pappie's kleine meid slaapt op straat", dat ze aan Jan Marijnissen overhandigde.

Stephanie-Joy is pas 23 maar heeft een veelbewogen leven achter de rug. Op haar veertiende vanwege haar borderline uit huisgeplaatst, dubbel gehandicapt vanwege haar gehoorstoornis en de gevolgen van een ernstig auto-ongeluk, dakloos geworden, verslaafd aan hasj, cocaïne en methadon. En nu nog steeds een anorexia patiente. Velen dachten: dat komt nooit meer goed met haar. Maar op eigen kracht kroop Stephanie-Joy uit de goot vandaan en over dat gevecht schreef ze haar indringende boek. "Wie dit boek leest en een greintje inlevingsvermogen heeft, houdt het niet droog," oordeelde Jan Marijnissen, die ook het voorwoord schreef. In zijn toespraak in de bomvolle nachtopvang voor daklozen van het Leger des Heils in Haarlem, zei hij ook: "Het boek geeft een heel goed inzicht in hoe mensen door een opeenstapeling van pech, verslaving of eigen schuld dakloos kunnen raken. En juist dan moeten de mensen van de SP, die solidariteit zo hoog in het vaandel heeft staan, hen niet in de steek laten." Daarna gaf Jan Marijnissen Stephanie-Joy Eerhart de vulpen, die hij kreeg toen hij uitverkozen was als de beste politicus van Nederland. "Hiermee kan je je gave van het woord nog verder ontwikkelen," zei hij. Journalist Bert Voskuil, die Stephanie tijdens het schrijven van haar boek intensief begeleidde, schonk hij een mooi boeket bloemen. (Zie ook de recensie op pagina 27)

Foto Harry van Kesteren

Marokko is sprake van fraude en in Turkije is 27 procent van de 88 onderzochte aanvragen voor kinderbijslag frauduleus. "Staatssecretaris Klijnsma heeft dus heel wat uit te leggen", vindt SP-Kamerlid

Sadet Karabulut die een debat over het onderwerp heeft aangevraagd. "Het lijkt erop dat deze informatie bewust voor de Kamer is achtergehouden. Waarom is me een raadsel. Immers, fraude moet

hard worden aangepakt. Niemand mag stelen van de gemeenschap." Er lijkt vooral misbruik gemaakt te worden van de regeling dat gezinnen met kinderen die zelfstandig in het buitenland wonen recht hebben op dubbele kinderbijslag. In de frauduleuze gevallen, woont in werkelijkheid één van de ouders met het kind in het buitenland. De fraude zou gaan om een bedrag van enkele honderdduizenden euro's.

Deze ambulance- rit wordt u aan geboden door...

Het lijkt de ultieme uitwas van de marktwerking: ambulances die door particuliere bedrijven worden beheerd. Toch wil het ministerie van Volksgezondheid dat per 1 januari 2011 de ambulancezorg openbaar wordt aanbesteed. SP-Kamerlid Henk van Gerven vindt dit een schrikbeeld en herinnert aan de aanbesteding in thuiszorg en gehandicaptenvervoer. "De prijs gaat boven kwaliteit en dat is spelen met levens." De nieuwe Wet Ambulancezorg moet in 2011 marktwerking mogelijk maken in 25 regio's. Dit terwijl de Kamer tegen vermarkting is van de ambulancezorg. Van Gerven roept minister Klink dan ook op om van het onheilzame idee af te zien. "Bedrijven zullen de prijs zo laag mogelijk willen houden en zullen dan ergens op moeten bezuinigen. Bijvoorbeeld op het personeel en op de ambulances. Daarnaast mag er wat ons betreft niet getornd worden aan de arbeidsvoorwaarden van het ambulancepersoneel en aan het functionele leeftijdsontslag."

Foto Orangetim / Flickr

Obama kan niet bowlen

Er zijn al heel wat Amerikaanse presidentskandidaten verschenen in populaire late night shows, maar Barack Obama is nu de eerste zittende president die het aandurfde. Tijdens de Tonight Show met Jay Leno begaf hij zich op glad ijs: lollig doen in tijden van crisis. Dus praat hij over Idols, vertelt hij dat het "pretty cool" is om in de Air Force One te vliegen, dat hij niet naar het toilet kan zonder gevolgd te worden door leden van de Geheime Politie en dat hij niet kan bowlen. Uitgerekend bij dat laatste onderwerp glijdt hij eventjes uit. Obama omschrijft zijn vaardigheden op de bowlingbaan als van iemand die meedoet aan de Special Olympics, oftewel de Olympische Spelen voor gehandicapten. Onmiddellijk moet z'n persman een verklaring uitsturen. "De president vindt de Special Olympics een fantastisch evenement dat mensen van over de hele wereld de kans biedt om te schitteren." Obama ging overigens uitgebreid in op de crisis en de buitensporige bonussen bij AIG. Dat maakte het optreden nog riskanter, aldus columnist Howard Kurtz. "Als hij te grappig gaat doen, is dat een schril contrast met de pijn die mensen voelen tijdens de ineenstortende economie."

WO2 op www

Na het uitbreken van de Tweede wereld oorlog wordt er op Nederlandse scholen meer Duitse les gegeven, neemt het aantal leden van sportclubs explosief toe en wordt het ziekenfonds verplicht voor mensen onder een bepaalde

Lekker neuzen

Buurmans medisch dossier: komt dat zien!

Wilt u weten wat uw buurman zoal onder de leden heeft? Nieuwsgierige Vlaardingers en Schiedammers kunnen dan hun lol op. Tienduizenden medische dossiers van het nieuwe Vlietland Ziekenhuis liggen namelijk gewoon voor het oprapen bij het verhuisbedrijf waar ze liggen opgeslagen. SP-raadsleden Arnout Hoekstra en Alke van Marsbergen namen de proef op de som en meldden zich bij de receptie. Met stijgende verbazing constateerden ze dat hen geen strobreed in de weg werd gelegd. "Hier de trap op en dan de deur naar links". Alle deuren tot de archieven stonden wagenwijd open. Bij vertrek werden de SP'ers nog vrolijk uitgezwaaid ook. Fractievoorzitter Hoekstra heeft de betrokken wethouder geconfronteerd met de ontdekking en Kamerlid Henk van Gerven heeft minister Klink om opheldering gevraagd. Gerrit-Jan van Zoelen, voorzitter van de raad van bestuur, doet het verhaal in het AD af als "broodje-aap". Wel geeft hij toe dat er bij de verhuizing een aantal dossiers is "weggewaaid" door een voorbijrijdende trein... "We hebben ze niet allemaal kunnen terugvinden." De Inspectie voor de Gezondheidszorg is al vorig jaar tot de conclusie is gekomen dat veel ziekenhuizen niet aan de norm voor informatiebeveiliging voldoen.

Foto Arnout Hoekstra

leeftijdsgrens. Het zijn zomaar wat feitjes die op de nieuwe site WO2online.nl staan. Het is een initiatief van het Nationaal Comité 4 en 5 mei om de 'wildgroei van informatie' over de Tweede Wereldoorlog tegen te gaan. Door middel van foto's, video's, ooggetuigenverslagen en bondige teksten krijgt de bezoeker een indringend beeld van het dagelijks leven tijdens de Duitse bezetting en laat zien dat WO2 meer is dan Holocaust en concentratiekampen. Er wordt uitgebreid stilgestaan bij de collaborateurs en er is ook aandacht voor Nederlands-Indië

waarbij het "excessief geweld" tijdens de politionele acties niet werd geschuwd. Niet minder dan 18 musea hebben hun medewerking verleend aan de informatieve website.

Gemeentelijke tussenverkiezingen

Als een gemeentebestuur valt, moeten er nieuwe tussenverkiezingen uitgeschreven worden. Dat vindt een meerderheid van de Tweede Kamer naar aanleiding van een voorstel van SP-Kamerlid Ronald van Raak.

Momenteel betekent een val van het college vaak doormodderen. Soms kan er in goed overleg een nieuwe coalitiepartner gevonden worden. "Maar vaak zijn de verhoudingen in de gemeenteraad echter flink verziekt", aldus Van Raak. "Dan is het logisch om de bevolking te vragen hoe het verder moet en verkiezingen te houden." Overigens is het wel de bedoeling dat de betreffende gemeente gewoon weer meedoet met de normale raadsverkiezingen. Staatssecretaris Bijleveld gaat het voorstel uitwerken en moet onderzoeken wie de bevoegdheid krijgt om de gemeenteraad te ontbinden.

Red de paling

Met de palingsound gaat het prima (zie Tribune maart), maar binnenkort kan het zomaar gedaan zijn met het dier zelf. De geliefde aal staat namelijk al jaren op de rode lijst van bedreigde diersoorten. Om de populatie, en hun toekomstige inkomstenbron, veilig te stellen hebben beroepsvissers aangeboden om jaarlijks 50 ton gevangen palingen uit te zetten op zee. "Een prachtig gebaar", vindt SP-Kamerlid Hugo Polderman. "Herstel van de palingstand kan niet zonder de vissers." Minister Verburg ziet echter weinig in het plan en wil liever de palingvangst twee maanden per jaar stil leggen. De vissers wijzen erop dat dit de problemen niet oplost. Die hebben vooral te maken met het feit dat de palingen in hun migratie worden gehinderd door dijken, stuwen en gemalen. Polderman: "Het voorstel van de minister betekent het einde van de paling en van de palingvisserij." Hij hoopt dan ook van harte

dat de minister wil luisteren naar het plan van de beroepsvissers en de palingen binnenkort kunnen worden uitgezet in de Sargasso-zee, de Atlantische broedplek van de paling.

Foto Marisa y Angel / Flickr

In het rechterrijtje

Iedereen heeft te lijden onder de kredietcrisis, dus moet ook het betaald voetbal de sportbroek strakker aantrekken. In de eredivisie staat maar liefst de helft van de clubs onder curatele. Het totale budget van de achttien ploegen in de eredivisie is teruggelopen van 401 naar 389 miljoen euro. Het is volgens persbureau GPD, dat de inventarisatie uitvoerde, "voor het eerst sinds mensenheugenis" dat het betaald voetbal moet inleveren. Alleen AZ en Vitesse weigeren om verschillende redenen een blik in hun boeken. Eerstgenoemde heeft zich gekwalificeerd voor de Champions League en kan op een flinke extra zakcent rekenen, terwijl Vitesse volgens GPD nu al een tekort heeft op de jaarlijkse begroting van 13 miljoen. Grootste daler is PSV dat tien miljoen moet inkorten wegens het mislopen van de Champions League en bij Feyenoord "heerst algehele zakelijke malheur, mede veroorzaakt door de slechte resultaten op het veld". Maar de kredietcrisis speelt wel degelijk een rol, zegt directeur Peter Bonthuis van Sparta. "We merken het aan faillissementen van bedrijven met wie we een relatie hebben. En ook zijn er bedrijven die om gespreide betaling vragen of opzeggen." Ajax verwacht net als dit jaar 60

Terug naar de 19e eeuw?

Tante Pos is boos

Op zaterdag 28 maart hebben honderden postbodes in Utrecht gedemonstreerd tegen een dreigende loonsverlaging van 15 procent. Het actiecomité 'Red de Postbode' riep de postbodes op het cao-akkoord waarin deze loonsverlaging is vastgelegd niet te accepteren.

De actievoerders werden gesteund door vakbondsleiders uit Engeland en België. In deze landen nemen de vakbonden stelling tegen de liberalisering van de postmarkt. In België werd onlangs door postbodes gestaakt. SP-Kamerlid Sharon Gesthuizen, initiatiefnemer van 'Red de Postbode', verweet de politiek de huidige problemen te hebben veroorzaakt. "Door de liberalisering van de postmarkt wordt er geconcurrereerd op arbeidsvoorwaarden. Over de ruggen van de postbodes dus."

Ook SP-fractievoorzitter Agnes Kant stak de postbodes een hart onder de riem. Volgens Kant probeert de directie van TNT de postbodes te chanteren door te dreigen met massaontslag. "TNT-topman Bakker dreigt 11.000 mensen te ontslaan als de postbodes niet akkoord gaan met deze 15 procent loonsverlaging. Dit is pure uitbuiting. Het lijkt wel of we terug zijn in de 19e eeuw."

Zie ook: www.reddepostbode.nl

Foto Archief SP

miljoen te kunnen besteden, maar moet wel meer moeite doen "om (luxe) stoelen in het stadion te verkopen."

Foto jimmy78 / Flickr

Stilzwijgen doorbroken

Het Verbond van Verzekeraars heeft zijn leden al in 2006 opgeroepen een einde te maken aan stilzwijgende verlengingen. Maar geen van de grote verzekeraars heeft gehoor gegeven aan dit verzoek. Tijd voor een richtlijn dus, vindt het Verbond. Nog deze zomer komt

er een einde aan de praktijk, belooft directeur Richard Weurding in consumentenprogramma Kassa. Vanaf dat moment moeten de klanten tijdig gewaarschuwd worden voor hun verzekering verloopt en zullen verzekeraars geen contracten kunnen aanbieden van langer dan een jaar. Mede door ingrijpen van Kassa is stilzwijgende verlenging al verboden in de telecomsector. De Tweede Kamer behandelt momenteel een soortgelijk wetsontwerp voor kranten, tijdschriften en sportscholen. Uit onderzoek van Kassa onder 2000 respondenten blijkt dat 95

procent minstens één verzekering heeft die stilzwijgend wordt verlengd. Veertig procent zit daardoor vast aan een verzekering die ze liever hadden opgezegd. De zelfregulering moet nog wel goedgekeurd worden door mededingingsautoriteit NMa, maar dat is volgens Kassa slechts een formaliteit.

Truckerrun gered van ondergang

De truckerrun is een hoogtepunt voor verstandelijk gehandicapten én vrachtwagenchauffeurs. Elk jaar laten truckers in hun vrije tijd de verstandelijk gehandicapten meerijden en even een paar keer claxonneren. Maar de komst van de digitale tachograaf dreigde roet in het eten te gooien: het feit dat die de gereden tijd tijdens de truckerrun gewoon als rijtijd rekent betekent een einde aan privéritjes, dus ook aan de Truckerrun. Althans tot die conclusie kwam minister Eurlings. Gelukkig kwam SP-Kamerlid Emile Roemer met een oplossing en wist een uitzondering te bedingen bij de EU. Met de toestemming van Eurocommissaris Tajani is de truckerrun van de ondergang gered. "De verstandelijk gehandicapten kunnen dus opgelucht adem halen en de truckers houden hun vrijheid om een vrije dag leuk en nuttig te besteden."

Foto guardafaro / Flickr

Slechte publieke omroep op zwart

Omroepen moeten niet alleen op ledenaantallen maar ook waardering en bereik beoordeeld worden. Dat zegt

SP-Kamerlid Jasper van Dijk bij de behandeling van de Mediawet. "Als we enkel inzetten op kijkcijfers krijgen we nooit een divers aanbod aan programma's die alle Nederlandse kijkers bedienen." Hij vreest dat omroepen hierdoor massaal eenheids-worst gaan produceren. "Niemand zit te wachten op het zoveelste slappe aftreksel van Idols." Van Dijk wil een tweejaarlijks onderzoek naar het doelgroepbereik van de omroepen. "Slechte omroepen moeten na twee negatieve beoordelingen in vier jaar tijd van de buis. Minister Plasterk stelt een termijn van tien jaar voor, dat duurt veel te lang."

Terwijl de zorg zienderogen achteruit liep, lieten de bestuurders van zorginstelling Philadelphia 23 miljoen euro verdwijnen. In de uitzending "Macho's in de Zorg" van Zembla wordt duidelijk aangetoond dat bestuurders Brink en Kralt, met toestemming van toezichthouders, zich in onverantwoorde vastgoedprojecten stortten. "Terwijl zij zich laafden aan megalomane prestigeaankopen met publiek geld en een topinkomen vingen, verwaarloosden ze de zorg aan lichamelijk en verstandelijk gehandicapten", aldus SP-Kamerlid Renske Leijten. Ze ziet maar één maatregel: de bestuurders, maar mogelijk ook de toezichthouders vervolgen. De conclusie is wederom dat de vermarkting te ver is door geschoten. "Met alle lessen die de kredietcrisis ons leert, had er

Crisis wordt misbruikt

65 BLIJFT 65

65 blijft 65

Nog tijdens het debat over de crisisplannen van het kabinet heeft de SP een actie gelanceerd tegen de verhoging van de AOW-leeftijd van 65 naar 67 jaar. Onder het motto '65 blijft 65' wordt geprotesteerd tegen de omstreden bezuinigingsmaatregel van het kabinet.

Initiatiefneemster Agnes Kant: "Deze crisis is veroorzaakt door fouten in het systeem, verkeerde beslissingen door politici en graaiende ondernemers. Maar zoals altijd wordt de rekening gepresenteerd aan de mensen die niets konden en kunnen doen aan de huidige situatie. Een beschaafd land gunt ouderen hun welverdiende rust. Daarom werd ooit afgesproken: ben je 65, dan hoef je niet meer te werken en krijg je AOW. De crisis wordt nu misbruikt om de verhoging van de AOW-leeftijd door te drukken. Daartegen komen wij in verzet."

"Het geld dat de staat misloopt door de crisis kan ook gevonden worden door niet langer villa's te subsidiëren, door de JSF niet aan te schaffen en door de rijken hun deel mee te laten betalen aan de AWBZ. Verder kunnen de oplopende kosten voor de AOW door de vergrijzing, nagenoeg geheel worden opgevangen door de groeiende belastinginkomsten uit de pensioenen."
Bezoek de actiesite: www.65blijft65.nl

Foto Archief SP

gisteren al een streep door de nutteloze concurrentie moeten worden gezet."

Overwinning voor alleenstaande ouders

De oneerlijke behandeling van alleenstaande ouders met een bijstandsuitkering wordt aangepakt. Dat heeft staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken beloofd op aandringen van SP-Kamerlid Sadet Karabulut. Alleenstaande ouders worden drastisch gekost wanneer een kind studiefinanciering ontvangt. Dit tekort kan gecompenseerd worden door de gemeente, maar daar wordt heel verschillend mee omgesprongen. Daarom pleitte de SP met succes voor landelijke

compensatie van de inkomstenderving van soms wel 250 euro. "Eindelijk wordt een einde gemaakt aan een oneerlijke regeling die alleenstaande ouders met studerende kinderen benadeelt. De studiefinanciering is bedoeld om te studeren en niet om moeder of vader te onderhouden."

Asociaal is normaal?

Het is officieel: bijna iedereen maakt zich wel eens schuldig aan sociaal gedrag. Uit onderzoek van SIRE (Stichting Ideële Reclame) doet 96 procent van de bevolking soms 'asociaal'. Volgens het woordenboek betekent dat "niet aangepast of zich niet kunnende aanpassen aan het leven in de maatschappij,

zonder sociaal besef". Volgens SIRE praat je dan over te hard rijden (47 procent), op straat spugen (16 procent), hardop bellen aan de kassa (10 procent) en met je tas een plek in de trein bezet houden (10 procent). Op sire.nl kunt u via een irritatiecalculator uitrekenen hoe 'aso' u zelf bent.

Onze zorg

De SP in Sittard-Geleen heeft op 16 maart letterlijk de noodklok geluid bij de hoofdingang van Orbis Medisch Centrum. Om acht uur 's avonds klonken van zo'n twintig SP'ers bellen, wekkers, fluitjes, luidklokken en triangels als serieuze waarschuwing aan minister Klink dat het nú tijd is voor ingrijpen. Het ultramoderne 'Orbis Medical Parc' startte zijn bestaan op 31 januari met een geschat financieringstekort van 128 miljoen euro. Een slordig rekenfoutje van twee Orbis-bestuurders. Hoewel beide heren hun functie neerlegden, krijgen ze tot het eind van dit jaar hun salaris van bijna drie ton doorbetaald. De interim-bestuurder die de problemen moet gaan oplossen, zal zo'n 600.000 euro ontvangen, exclusief onkostenvergoeding. Het personeel komt er een stuk slechter vanaf. Honderden medewerkers dreigen hun baan te verliezen. De SP pikte dit niet en vroeg met de leus 'Onze zorg is onze zorg' op ludieke wijze aandacht voor de ernstige situatie binnen het zorgconcern.

Foto Archief SP

Micha de Winter

“We zijn vergeten dat kinderen moeten samenleven”

Als het over ‘de jeugd van tegenwoordig’ gaat, is hoogleraar pedagogiek Micha de Winter een veel geraadpleegd man. Niet voor niets, want al jaren houdt hij zich bezig met onderzoek naar democratisch burgerschap en hoe je kinderen daartoe opvoedt. “Als je belang hecht aan een democratische manier van leven, dan moet je kinderen voorbereiden op een leven als burger.”

Op zijn werkkamer in het Langeveldgebouw van het Utrechtse universiteitscentrum de Uithof siert een mok met de tekst ‘Democratisch Burgerschap’ de tafel op. Gekregen van een student, die een cursus pottenbakken deed. Een andere mok draagt de tekst ‘Goede Morgen Nederland.’ “Ja”, knikt De Winter licht geamuseerd, “er gaat geen week voorbij of ik moet wel ergens mijn mening geven. Dan belt er weer een programmamaker wat ik er als pedagoog van vindt dat kinderen zagen hoe een conciërge voor hun neus is neergestoken. Ja, vreselijk natuurlijk.”

De jeugd van tegenwoordig. Is het daar echt zo hopeloos mee gesteld?

“Het idee dat het mis gaat met de jeugd is zo oud als de wereld. Iemand heeft ooit geschreven dat er geen jeugd zo verdorven is als de volgende. Ouderen zijn altijd bezorgd voor de toekomst en jongeren zijn altijd anders. Ik merk dat ook bij mezelf, dat gevoel van waar moet het heen. Dan vraag ik aan mijn studenten of ze iets hebben gelezen in de NRC of in de Volkskrant en dan zeggen ze nee, want ze lezen alleen de Spits en de Metro. Dan denk ik, o o o, die studenten van tegenwoordig. Maar ik realiseer me ook dat de NRC lezen mijn manier is en die is niet perse beter. Want in een mum van tijd verzamelen ze informatie over iets wat ze echt willen weten. Je bent gauw geneigd te denken dat de jongeren van nu niet geïnteresseerd zijn. Dat merk ik ook op scholen, dat docenten zeggen dat vmbo-leerlingen niets willen. Die leerlingen willen van alles, alleen vaak niet wat wij willen. Kortom, jongeren zijn anders en

vaak vinden wij volwassenen hen vreemd. Zo weet ik nog hoe raar ik het vond dat mijn zoon zijn huiswerk zat te maken achter de computer, terwijl hij tegelijkertijd met zijn vriendjes zat te chatten en er ook nog eens muziek uit dat ding kwam. Ik vroeg hoe hij zich zo in godsnaam kon concentreren en hij antwoordde: ja, jij misschien niet, maar ik wel. Dat klopt, ik kan hooguit twee dingen tegelijk en dat al niet goed. Jongeren groeien op met meerdere dingen tegelijk. Dat is niet goed of fout, maar anders.”

Nu hoor je vandaag de dag wel erg veel negatieve geluiden over jongeren. Hoe komt dat?

“In de huidige cultuur wordt er ontzettend afgegeven op de jeugd. Vooral op delen ervan, zoals Marokkaanse jongeren. Dat heeft met de media te maken, die gebeurtenissen uitvergroten. Goed nieuws is geen nieuws, je scoort pas met ellende. Er is geen tijd voor nuance, voor nadenken, want dan ben je alweer achterhaald. Soms denk ik wel eens dat de media, en ook de politiek heel blij zijn als er weer eens iets gebeurt met jongeren. Een mooi voorbeeld is een groep Marokkaanse jongetjes die twee jaar geleden door de wijk Overvecht struinde. Daar was toen een vergadering over en dat is gelekt naar de pers. Dezelfde avond sprak het journaal over 150 kinderen die de buurt terroriseerden. Minister Rouvoet kwam met verplichte opvoedingsondersteuning en kampementen. Later bleek het te gaan om een groep van 10 tot 15 jongetjes tussen de acht en twaalf jaar. Zonder dat iemand de moeite neemt het probleem te analyseren, is het nieuws al verspreid, worden er Kamervragen over gesteld en kondigt een

minister maatregelen af. Dat kortademige gedrag zie je steeds weer.”

Zijn alle problemen met jongeren dan verzonnen? Is er niets nieuws onder de zon?

“Jawel, maar anders dan de meesten denken. Zo is de jeugd niet gewelddadiger geworden, integendeel. Vroeger werd er veel meer gevochten, knokken was normaal. Dat is veranderd. Onze tolerantie voor geweld is minder geworden. Dat wil niet zeggen dat er geen groepen vervelende jongeren zijn. Het gaat dan om kleine, maar wel heel lastige groepen, vaak Antilliaanse of Marokkaanse jongens, die moeilijk onder controle zijn te krijgen. Daar zijn steeds jongere kinderen bij. Het probleem bestaat, maar je moet het niet generaliseren. Elk westers land heeft zijn eigen ‘Marokkanen’ en elke tijd kent zijn eigen gestigmatiseerde groepen jongeren. Zo heeft Langeveld, naar wie dit gebouw is genoemd, na de Tweede Wereldoorlog onderzoek gedaan naar de verwildering van de massajeugd. Als je dat leest, is het dezelfde problematiek. Er waren geen allochtonen, maar er werden wel groepen aangewezen die voor dat buitensporige, zedenloze gedrag verantwoordelijk werden gesteld. In Veenendaal waren dat ‘buitenlanders’, arbeiders die uit Ede en Wageningen kwamen. Ze zagen er anders uit, donkerder, en ze hadden lossere zeden.”

Praat u de problemen niet weg?

“Nee, maar je moet ook kijken naar de rol van volwassenen. Een Canadese antropologe die hier onderzoek heeft gedaan naar hangjongeren, viel de enorme boosheid op

“Mondigheid zonder luisteren is gewoon een grote mond hebben”

van buurtbewoners. Die praten niet meer met de jongeren, maar gaan meteen naar de politie. Ze typeerde de bewoners met de zin: *I have overlast*. Dat woord kon ze niet in het Engels vertalen. Het probleem zit hem vooral in het gebrek aan contact tussen de ouderen en jongeren.”

U stelt dat veel problemen voortkomen uit een teveel aan individualisering en een tekort aan algemeen belang. Wat bedoelt u daarmee?

“In de opvoeding, in het onderwijs, is het individu de maat van alle dingen. Ontplooiing, gelukkig zijn en de eigen identiteit, daar draait het om. Op zich is dat goed, maar het is relatief nieuw. Vroeger moest een kind worden ingepast, het moest bijvoorbeeld een goede katholiek worden of een goede socialist. Wat ‘ie zelf vond deed er niet toe. Je moest juist niet het individu te veel tot zijn recht laten komen, want dat kon wel eens gevaarlijk worden. In de jaren zestig en zeventig winnen ideeën over emancipatie, individualisering en gelijkwaardigheid aan kracht. De rechten van het kind worden erkend. Het is een terechte ontwikkeling, die het mogelijk maakt dat mensen keuzes maken. Dat je als meisje niet net als je moeder huisvrouw hoeft te worden. Maar we zijn vergeten om ook aandacht te schenken aan het feit dat kinderen moeten samenleven, dat er nog een maatschappij bestaat. In feite is het algemeen belang verwaarloosd. Ik geloof er heilig in dat als je kinderen daar niet op voorbereidt, dit enorme gevolgen heeft. Als je leert dat je zelf het middelpunt van de wereld bent, krijg je een egoïstische samenleving.”

Hebben we nu een egoïstische samenleving?

“Absoluut. Het interessante is dat mensen zich er ook steeds meer aan gaan ergeren. Ook al maken ze er zich zelf schuldig aan. Het eigen belang zie je overal, in de politiek, de economie. Als wij het echt belangrijk vinden dat de samenleving rechtvaardig, democratisch en solidair is, dan heeft dat gevolgen voor de opvoeding en het onderwijs. Als je kinderen niet met die waarden opvoedt, waar moeten ze die dan vandaan halen?”

U hecht dus aan normen en waarden?

“Opvoeden is altijd normatief. Dat heeft een nare betekenis gekregen, in de zin van fatsoen. Ik probeer daar een andere draai aan te geven. Opvoeden gaat in een bepaalde richting. Wat zou die richting kunnen zijn? Wat hebben we nodig in deze tijd? Waar zijn we het over eens? De oplossing heb ik gevonden in het begrip democratie, niet als politiek begrip, maar als een manier waarop mensen met elkaar omgaan in een open en vrije samenleving. Mensen verschillen van elkaar, maar ik zoek naar overeenkomsten. Die heb je nodig om iets te kunnen zeggen over opvoeding. Ik zoek naar een gedeeld idee.”

Welke gemeenschappelijke noties zijn er?

“Heel belangrijk is de bereidheid om conflicten op een niet-gewelddadige manier uit te vechten, via dialoog en bemiddeling. Het laagje dat ons scheidt van geweld en burgeroorlog is dun. Kijk naar Joegoslavië, dat is niet ver weg hoor, daar schoot de vlam ineens in de pan. Dat laagje van democratie moet je voeden. Anders gaat het recht van de sterkste gelden. Een tweede punt is hoe je omgaat met verschillen. Dat is in onze tijd iets anders dan in de jaren vijftig. Toen waren er ook tegenstellingen, tussen arm en rijk, protestant en katholiek, en soms net zo heftig. Maar neem nu Rotterdam, daar worden 180 talen gesproken, een basisschool met 36 nationaliteiten is geen uitzondering. Dan is tolerantie en respect makkelijker gezegd dan gedaan. Wil je opvoeden in het algemeen belang, dan moet je kinderen leren hoe je omgaat met diversiteit, met andere opvattingen.”

Geef eens een voorbeeld?

“Vrijheid van meningsuiting. Kinderen denken dat het betekent dat je mag zeggen wat je wilt. Ik kwam op scholen waar kinderen elkaar en de juf uitscholden voor rotte vis. Intussen praat niemand met kinderen over wat die vrijheid nu inhoudt. Je hebt ook plichten en verantwoordelijkheden ten aanzien van anderen. Alleen uitleggen helpt niet, je moet het oefenen, ermee aan de slag gaan in de klas. Ik ben een grote voorstander van leerlingenparticipatie in het onderwijs, dan leren ze zelf verantwoording te dragen. Ze moeten het besef ontwikkelen dat ze zelf dingen

kunnen veranderen. Als je een skatebaan wilt, moet je niet klagen, maar zelf initiatief nemen.”

U bent betrokken bij projecten met democratisch burgerschap, zoals de ‘Vreedzame school’. Hoe gaat dat in zijn werk?

“Er zijn nu 350 vreedzame basisscholen. Dat concept was al ontwikkeld en ik heb het uitgebreid met democratisch burgerschap. Een mooi voorbeeld is dat we op die scholen vergaderen met de kinderen. Niet omdat vergaderen nou zo fantastisch is, maar hier komt alles samen. Er zijn veel kinderen die thuis nooit hebben geleerd dat je als kind je eigen mening mag geven. In veel culturen horen kinderen te zwijgen. Een opinie hebben is brutaal. Probleem is dat je met die houding in de Nederlandse samenleving niet ver komt. Terwijl de witte kinderen juist moeten leren luisteren, want die zijn vaak te assertief. Mondigheid zonder luisteren is gewoon een grote mond hebben.”

Vergaderen dus. Waarover gaat het dan?

“Dat bepalen de kinderen zelf. Vaak zijn het problemen op kinderniveau. Zo was er ergens een knikkerprobleem. De oudere kinderen knikkerden de kleintjes eruit. Toen is er een knikkercommissie ingesteld met een afgevaardigde uit iedere klas. Die bedacht een systeem van bemiddeling en als dat niet hielp, volgde er straf. Waar het om gaat is dat kinderen leren met argumenten te komen, om verantwoording te nemen en met verschillen om te gaan. Het is in feite een model voor democratie.”

Hoe werk het door? Je ziet toch ook dat kinderen buiten, op straat, elkaar net zo vrolijk weer te lijf gaan.

“Soms is dat zo. Buiten heerst een straatcultuur, daar geldt het recht van de sterkste. Maar soms nemen kinderen wel degelijk het gereedschap dat ze op school hebben gekregen, mee naar buiten. Zo sprak een meisje van tien een keer twee ruziënde mannen aan door te zeggen dat ze het verkeerd aanpakten. Dat is wel een beetje link, dus daar moet je mee oppassen. Een volgend experiment is om te kijken of je de vreedzame school kunt uitbreiden naar de vreedzame wijk. Allerlei voorzieningen, zoals speeltuin en bibliotheek, leren dezelfde aanpak toe te

“Ik vind juist degenen die meer en meer repressie willen heel soft”

passen. Zo krijg je een eensluidende pedagogische infrastructuur in de buurt.”

Opvoeding vindt natuurlijk vooral plaats in het gezin. Hoe krijg je daar greep op?

“Dat gaat natuurlijk niet altijd vanzelf. Zonder in termen van fout of goed opvoeden te vervallen, geldt ook hier dat je kinderen moet voorbereiden op deelname aan een democratische samenleving. Autoritair opvoeden kan binnen het gezin leuk werken, maar in de maatschappij is dat wat anders. Een heel vrije opvoeding werkt evenmin. Ik spreek van een autoritaire opvoeding, waarin wel regels en grenzen zijn, maar ook ruimte en aandacht. Via scholen kun je het daar met ouders over hebben, hoe weerbarstig de materie ook is. Overnemen van andere normen en waarden duurt een paar generaties. Er komt heus wel verandering, maar wij hebben een democratisch ongeduld, het moet morgen al voor elkaar zijn. Dat kan niet.”

Er zijn diverse instanties die zich met gezinnen bezig houden. Welke rol spelen die?

“Consultatiebureaus en GGD's geven allemaal cursussen over opvoeding, maar die zijn gericht op het individuele kind.

Overal in het land komen nu Centra voor Jeugd en Gezin, ook die houden zich bezig met individuele opvoedingsproblemen en niet met wat het betekent om kinderen op te voeden in wijken als Kanaleneiland of Bos en Lommer. Terwijl de sociale kwaliteit van een wijk heel bepalend is voor hoe er wordt opgevoed. Zo blijkt uit onderzoek dat de kans op kindermishandeling veel groter is in wijken waar ouders elkaar niet kennen, waar je niets met elkaar te maken hebt. Die centra zouden zich dus ook moeten bemoeien met het bevorderen van de sociaalpedagogische kwaliteit van de wijk. Geen enkele hulpverleningsinstantie ziet dat als haar taak.”

Dus ook in het beleid ontbreekt aandacht voor het algemeen belang?

“Ja, jongerenwerkers zijn eerder brandblussers. Ik zou willen dat er een positievere benadering was, een perspectief om te kijken naar wat voor buurt er nodig is. Nu is het beleid van: als we maar achter alle voordeuren kijken, is het probleem opgelost. Dat is niet waar en dat weet eigenlijk iedereen. Het is niet zwart-wit. Zowel aandacht voor het individu als het algemeen belang is noodzakelijk.”

Dat klinkt nogal soft...

“Ik vind juist degenen die meer en meer repressie willen heel soft. Cellen bouwen is makkelijk, het kost een paar centen, maar het is een laffe politiek, want je gaat de confrontatie niet aan. Opvoeden betekent jongeren bij de lurven pakken en ze aanspreken. Daar heb je veel meer moed voor nodig. Het draait om een balans tussen aandacht en ruimte geven en grenzen stellen, hoe saai dat ook klinkt. Voor hangjongeren geldt hetzelfde: wel grenzen stellen in de openbare ruimte, maar ze tegelijk ook perspectief bieden. Wat ze vooral willen is voor vol worden aangezien. Je moet je niet vergissen wat het voor jongeren betekent om altijd maar als een probleemgroep te worden gezien. Ook al geven ze daar vaak aanleiding toe.”

Het klinkt zo gewoon, praten en meedoen...

“Ja, maar toch vereist dat hard werken en dappere mensen.”

Tekst Maja Haanskorf

Foto's Suzanne van de Kerk

Tien jaar SP in Europa

Tegen de Stroom in resultaten boeken

Sinds 1999 is de SP vertegenwoordigd in het Europees Parlement. In juni zijn er weer verkiezingen, maar wat kregen Erik Meijer en Kartika Liotard de afgelopen tien jaar voor elkaar?

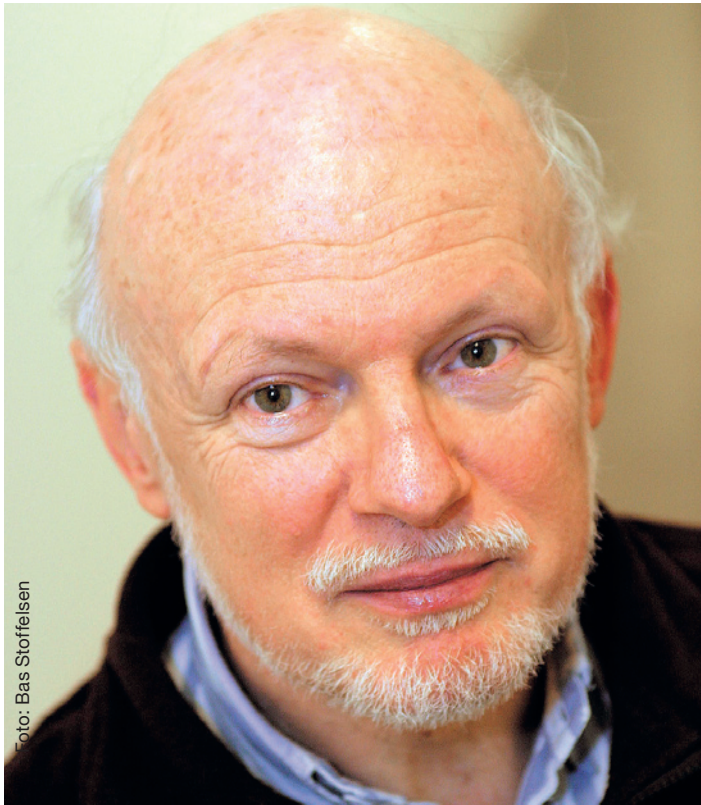

Foto: Bas Stoffelsen

Erik Meijer heeft er bijna tien jaar op zitten. Tien lange jaren zat hij namens de SP in dat enorme Europees Parlement in dat verre, ondoorzichtige Brussel. De eerste vraag ligt dus voor de hand: als Nederland volgens de SP minder Brussel wil, hoe kun je dan uitgerekend als SP'er voor Brussel kiezen? Het scheidend Europarlementslid hoeft niet lang na te denken over het antwoord. "Dat heeft alles te maken met invloed op het beleid. Kijk, de lobby's van multinationale ondernemingen hebben een heel goede ingang in Europa en zien kans het beleid voor een belangrijk deel te bepalen. Dat gebeurt allang niet meer alleen in Den Haag. Willen we hun buitensporige invloed terugdringen, dan kunnen we de beleidsvorming in Brussel en Straatsburg (waar het Europees Parlement feitelijk zetelt – red.) niet aan derden overlaten. Doen we dat wel dan trekken we uiteindelijk aan het kortste eind."

De huidige parlementsleden Meijer en Liotard kunnen bogen op een aardig lijstje successen. Zeker een van de belangrijkste wapenfeiten is dat de liberaliseringsdwang voor het openbaar stads- en streekvervoer voorbij is. "Zeven jaar ben ik ermee bezig geweest", vertelt Erik Meijer, "en uiteindelijk raakte de meerderheid in het Europees Parlement overtuigd door mijn rapport." En dus mogen gemeenten en provincies weer hun eigen busbedrijf hebben.

"De zorg werd gered van de Bolkestein-richtlijn"

Ook op het terrein van de zogenaamde Dienstenrichtlijn - ofwel het voorstel van voormalig EU-commissaris Frits Bolkestein om al het dienstenverkeer in Europa te liberaliseren - boekte het SP-tweetaal succes. Deze richtlijn uit 2006 maakt het mogelijk dat mensen in dienstverlenende beroepen als horeca, bouw en vrije beroepen hun diensten in de hele EU zonder belemmering kunnen aanbieden. Op initiatief van de Kartika Liotard en met steun van een platform waaraan ook PvdA, GroenLinks, Milieudefensie, Solidariteitsfonds XminY en FNV meededen, stemde het Europees Parlement in met het SP-amendement om de zorg buiten de Dienstenrichtlijn te houden.

Een gevreesde uitwas van de Bolkestein-richtlijn was tevens, dat buitenlandse bedrijven zich ten gevolge van het zogenaamde 'oorsprongland-beginsel' niet hoeven te houden aan de wetten van het vestigingsland. Ook hier kwam het platform in het geweer: 3.500 Nederlanders togen naar Brussel en demonstreerden met 70.000 andere Europeanen. Deze maatschappelijke druk bleek genoeg om het 'oorspronglandbeginsel' uit de Dienstenrichtlijn te laten schrappen. Het gevaar was afgewend: bedrijven kunnen slechtere arbeidsvoorwaarden uit het ene land niet 'meenemen' naar het andere.

Min of meer in dezelfde lijn lag de Havenrichtlijn, die het mogelijk zou maken dat goedkope buitenlandse scheepsbemanningen bij het laden en lossen worden ingezet.

Dat de Havenrichtlijn begin 2006 door het Europees Parlement werd verworpen, was een overwinning voor de havenwerkers en de bonden die bij hun protesten sterk door de de SP-Eurofractie werden ondersteund.

Tenslotte sneuvelden ook de plannen om binnen de Europese Unie de maximale werktijden te verhogen tot 65 respectievelijk 73 uur per

week. Erik Meijer: "Samen met andere linkse partijen in het Europees Parlement hebben we de maximumwerkijd op 40 weten te houden én de aantasting van het stakingsrecht weten te voorkomen."

"We dwongen de Europese Commissie om in het openbaar te reageren"

Maar er is nog meer. Dankzij een voorstel van de SP kunnen de EU-lidstaten binnenkort het onverdoofd castreren van biggetjes aanpakken. "Ons voorstel om een Europees verbod in te voeren op de invoer van zeehondenbont is er nu ook bijna door", vertelt Kartika Liotard: "De volgende stap is de bestrijding van het dieronvriendelijke nertsbont."

Liotard heeft de afgelopen vijf jaar voortdurend gehamerd op duurzame energie, scherpere normen voor vervuiling door auto's en de strijd tegen proefveldjes voor genetisch gemodificeerd maïs. In het Overijsselse Raalte lukte het samen met de SP-afdeling om zo'n

Foto: Bas Stoffelsen

veld tegen te houden en op andere plaatsen werd het ter discussie gesteld. Het omstreden bedrijf Monsanto ("een agressieve Amerikaanse multinational", vindt Liotard) heeft daar nog steeds geen poot aan de grond.

Meer openheid in de EU was ook steeds een belangrijk speerpunt. En dus publiceerden Meijer en Liotard geregeld over de praktijken van lobbyisten en werkte het tweetal mee aan het aan de kaak stellen van geheime samenstelling van expertgroepen die het EU-beleid beïnvloeden. Meijer: "In Brussel en Straatsburg gaven we voortdurend een stem aan individuen en groepen zonder een machtig lobbyapparaat en zonder grote budgetten om hun mening kenbaar te maken. Werkelijk honderden parlementaire vragen hebben we gesteld; zo dwongen we de Europese Commissie om in het openbaar te reageren."

Lijsttrekker Dennis de Jong: "Petje af"

"Erik Meijer heeft ontzettend veel pionierswerk verricht, waar ik mijn petje voor af neem." Dat zegt Dennis de Jong, die de SP-kandidatenlijst voor de Europese verkiezingen op 4 juni aanvoert. "Toen Erik tien jaar geleden naar Brussel ging, wist de SP weinig van Europa als bestuurslaag; het was allemaal nieuw. Nieuwe regels, nieuwe procedures en werkwijzen, nieuwe medewerkers, een nieuwe fractie waar de SP deel van uitmaakt. Erik is daar overeind gebleven en dat is een prestatie op zich. Nog los van de wezenlijke rol die hij en Kartika hebben gespeeld, waardoor bijvoorbeeld de zorg niet vermarkt en het stads- en streekvervoer niet aanbesteed hoeft te worden."

Foto: Suzanne van de Kerk

Eenzelfde vasthoudendheid legde het SP-tweetal aan de dag als het ging om internationale verhoudingen. Menigmaal werd de Europese Commissie achter de broek gezeten, omdat die bijvoorbeeld eerlijke handel met landen uit de Derde Wereld blokkeert, marktverstoring optreedt door dumppraktijken of toestaat dat de Wereldhandelsorganisatie de rijke landen bevoordeelt.

Omdanks het feit dat de SP-Eurofractie uit maar twee man bestaat, mogen de resultaten van Liotard en Meijer dus enige naam hebben. Enige bressen in het neoliberale fort dat Europa heet konden dus wel degelijk geslagen worden. Dit niet in de laatste plaats dankzij samenwerking met andere linkse krachten in Europa en met de milieu-, vredes-, en vakbeweging, derdewereld- en emancipatie- en dierenrechten- en consumentenorganisaties. Liotard: "Wie we natuurlijk niet mogen vergeten zijn onze eigen SP-afdelingen die hun plaatselijke ervaringen doorspeelden aan ons als hun waakhond in Brussel. Daarbij kun je denken aan zaken als voedselveiligheid, de aanleg van snelwegen, de Belgische SPE-energiecentrale vlakbij Limburg, de asbestproblemen in Goor, het gebrekkige grensoverschrijdende openbaar vervoer."

Erik Meijer blikt terug: "Ik heb geen tien jaar in Brussel gezeten omdat ik het daar allemaal zo mooi vond en er graag bij wilde horen. Nee, mijn motivatie was dat wij als SP de strijd zoeken tegen alles wat mis is. En in Europa is nu eenmaal veel mis. In Brussel en Straatsburg vallen heel belangrijke beslissingen die we misschien kunnen helpen vormgeven of ombuigen. Niet meedoen is jezelf buitenspel zetten. Ons optreden was redelijk succesvol juist door volop mee te doen aan het Brusselse circuit. Maar een voorwaarde daarvoor is wel samenwerking. Samenwerking met andere linkse partijen maar ook met andere maatschappelijke organisaties." Kartika Liotard: "Van groot belang voor ons werk is de samenwerking geweest met bijvoorbeeld Milieudefensie, Consumentenbond, Greenpeace, vakbonden, noem maar op. Op die manier kan het werk in Brussel tot resultaat leiden. En in het 'verre' Brussel is het extra mooi als dat dan ook nog lukt."

Gezichten van de crisis

De crisis raast door. Bedrijven zien hun afzet dalen en gaan inkrimpen of sluiten. De eersten die op straat komen te staan zijn de mensen in de 'flexibele schil': de tijdelijke krachten, de uitzendkrachten, de mensen zonder vast contract. De discussie over de crisis wordt overheerst door cijfertjes, getallen en percentages. Maar achter die cijfertjes zitten gezichten.

Niels Keehnen (49), Rotterdam

“In januari van dit jaar werd ik werkloos. Ik werkte net een jaar bij de Rotterdamse Havenpool SHB toen die failliet ging. Alle 480 havenarbeiders kwamen op straat te staan. Ik zit nu in de WW. Gelukkig werkt mijn vrouw en zijn mijn kinderen de deur al uit, maar voor de mensen die alleenverdiener zijn is het een tranendal. Tja, over de ondergang van de Havenpool is heel veel te zeggen. Het heeft allemaal te maken met de veranderingen in de haven, de flexibilisering, de globalisering. Kijk, vroeger hadden we het over de ‘havenbaronnen’ als we het over de werkgevers in de haven hadden. Die waren verenigd in de ‘Scheepvaartvereniging Zuid’. Daarmee onderhandelden de vakbonden en dan wist je wie je tegenover je had. Dat waren mensen met een band met de Rotterdamse haven. Die vereniging bestaat niet meer. Nu heeft de bond met allemaal verschillende werkgevers te maken. En er zijn overal verschillende CAO’s. Het grootste havenbedrijf in Rotterdam – de ECT – is nu in Chinese handen. Dan kan je bij een conflict bij wijze van spreken de hele haven plat leggen, maar daar heb je die Chinezen niet mee. Die sluiten desnoods een hele terminal en gaan naar Antwerpen. Bij hen draait het alleen maar om het geld. Dat zie je ook bij de andere werkgevers. Bij mijn vorige bedrijf Seabrex op het Marconiplein heb ik 28 jaar gewerkt. Daar werd ook steeds meer werk ‘geoutsourced’, zoals dat dan heet. Afgestoten naar andere bedrijven dus. Die werken dan met slechtere arbeidsvoorwaarden en vaak met jongere en minder geschoolde mensen. Zo’n ingehuurd bedrijf neemt dan het werk aan voor een vast bedrag per hoeveelheid lading. Daarmee draagt dat bedrijf het risico. Want in de haven heb je steeds te

maken met onregelmatig werk. Soms liggen er drie boten voor de wal en dan de volgende dag weer geeneen. De grote bedrijven wentelen dat risico af op de bedrijven waarnaar ze dat werk afstoten. We hebben bij Seabrex hard tegen die ontwikkeling gestreden, maar op een gegeven moment verlies je het. Je hebt dan alleen nog maar de keus om mee te gaan naar dat andere bedrijf met slechtere arbeidsvoorwaarden. We hebben toen ook vanuit de bond de mensen aangeraden om – als ze de kans hadden – eieren voor hun geld te kiezen en ergens anders te gaan werken. Ik heb toen voor de SHB gekozen,

maar dat is dus verkeerd uitgepakt. Ik kan inmiddels wel ergens anders aan de slag, maar dan verdien ik nog minder dan ik nu aan WW krijg. Dat dus nog maar even niet. Maar op een gegeven moment zal ik er wel aan moeten geloven. Als je naar heel Europa kijkt dan is er een geweldige overcapaciteit. Overal zijn er containerplaatsen bijgebouwd. Daar is enorm in geïnvesteerd. Ook in Rotterdam; kijk maar naar de miljarden voor de Tweede Maasvlakte. Maar als het om sociale punten gaat dan geeft niemand thuis. Het is altijd de marktwerking. Het draait altijd om de winsten. Ze hebben liever dat wij nu aan de kant staan en dat een paar jongeren voor een grijpstuiver in de haven gaan werken. Vroeger had je van die radicale groepen in de haven, van die uiterst linkse clubs. Ik vond dat die wel erg radicaal waren, maar nu denk ik wel eens, ja, ze hadden eigenlijk toch wel gelijk. Ik begrijp niet dat mensen die toch al zo veel hebben niet met een beetje minder genoeg kunnen nemen, zodat iedereen een leuk leven kan leiden. Maar dat is blijkbaar te veel gevraagd. Toch zeg ik altijd maar: Als de mensen maar genoeg de grond in worden getrapt, zijn er altijd wel een paar die zich gaan verzetten.”

“Ze hebben liever dat jongeren voor een grijpstuiver in de haven gaan werken”

“‘Maar ik werk toch al 11 jaar?’ zei ik. ‘Maar niet voor mij’, was het antwoord”

Nellie de Baat (45), Eersel

“Tweeënhalft jaar heb ik bij Philips Medical Systems (PMS) in Best gewerkt. Eerst op de afdeling repro en daarna ruim twee jaar op de inpakafdeling. Ik werkte via uitzendbureau Randstad, want er waren bij Philips zogenaamd geen vacatures. Elf jaar heb ik via uitzendbureaus gewerkt, een stuk of zeven verschillende. Ik heb geen vakopleiding. Ik heb huishoudschool, bakkersschool en mavo D gedaan en dan krijg je alleen ongeschoold werk. Zo heb ik heel wat fabrieken van binnen gezien. Eind december kwamen er

bij PMS 300 mensen op straat te staan, allemaal uitzendkrachten. Ik was daar één van. Ik had een tijdelijk contract dat liep tot 31 december dus daarna was het einde verhaal. Ik kon naar het UWV. Er waren mensen die al zeven jaar via het uitzendbureau bij Philips werkten en er nooit in dienst zijn gekomen. Wel moet het uitzendbureau je op een gegeven moment in vaste dienst nemen. Als er dan bij Philips geen werk meer is, moet het uitzendbureau je betalen. Daarom geven ze je liever een paar maanden geen contract, zodat je daarna weer helemaal opnieuw kan beginnen. Als je dan weer

een contract krijgt, moet je 26 weken werken voordat je weer pensioen op gaat bouwen. Elke keer dat je voor een ander uitzendbedrijf gaat werken moet je steeds 26 weken werken voor je pensioen opbouwt, want ieder bureau zit bij een andere pensioenverzekering. Ik heb er nu geloof ik zeven, variërend van 40 cent tot 600 euro per jaar. Als ik het bij elkaar optel heb ik met elf jaar werken een pensioen opgebouwd van 1400 euro per jaar. Vroeger moest een bedrijf je in dienst nemen als je daar een jaar via een uitzendbureau werkte. Nu kan je jaren bij hetzelfde bedrijf zitten maar er nooit in dienst komen. Als een bedrijf zo lang uitzendkrachten aanneemt dan zijn er natuurlijk vacatures. Maar uitzendkrachten zijn zo makkelijk, die hebben geen rechten, die kan je zo weer weg doen. Ik sta nu bij twee uitzendbureaus ingeschreven. Twee andere willen me pas inschrijven als ze een baan voor me hebben. Er zitten hier in de regio 10.000 mensen thuis zonder werk, dus het zal niet meevallen om wat te vinden.

Ze hebben nu hier in Eersel een baan voor me voor € 8,50 bruto per uur, dat is minder dan mijn uitkering. Als ik een normaal uurloon vraag zeggen ze: ‘Ben je gek? Je begint gewoon onderaan’. Als ik dan zeg: ‘Maar ik werk toch al 11 jaar?’, dan zeggen ze: ‘Maar niet voor mij’. Onderaan beginnen dus.

Wat je ook vaak te horen krijgt is: ‘Voor jou tien Polen’. Ik heb ook aanvragen gehad van bedrijven die vroegen: ‘Spreek je Turks, Marokkaans of Papiaments?’ Nee, ik spreek alleen Nederlands. Ik heb vroeger bij een bakkerij gewerkt waar ze een Turkse band en een Papiamentse band hadden. Als je die talen niet sprak kon je niet aan die band werken, want alles werd in die taal gedaan. Ik zag laatst een advertentie op internet waarin stond: ‘Nederlands en Pools verplicht’. Ja zeg, waar wonen wij?!

Als uitzendkracht zit je overal tussenin. Met de vaste mensen heb je weinig te maken, en de uitzendkrachten zijn voor een groot deel mensen met wie je niet of weinig kan communiceren.

Het uitzendbureau verdient even veel aan mij als ik zelf. Bij Philips kreeg ik iets meer dan 10 euro per uur en dat vangen zij ook. Dan mogen ze ook wel wat voor je doen toch? Vooral die grote bureaus en al helemaal als ze beursgenoteerd zijn. Uitzuigbureaus noem ik ze altijd.”

Miranda Verdouw (35), Geldrop

“Die dag was ik vroeg gaan werken, zodat ik om vier uur naar huis kon. Om half vijf werd er op het werk een mailtje rondgestuurd met de lijst van mensen die de volgende ochtend een gesprek zouden hebben. Het was dat een collega van me belde en vertelde dat ik ’s ochtends van tien over negen tot kwart over negen aan de beurt was. Anders had ik van niks geweten. Ze hadden voor iedereen vijf minuten uitgetrokken. Ik had het wel verwacht; ik werkte daar pas een jaar. En gelukkig ben ik nog jong genoeg om iets anders te doen. Maar er waren ook mensen bij die er al dertig of veertig jaar werkten, die alleen interne opleidingen hebben gedaan. Voor hen is het heel moeilijk is om elders aan de slag te komen. Maar goed, na het gesprek mocht je je jas

gaan halen en naar huis. Ondertussen was je al afgesloten van het computersysteem. Sommige mensen werden zelfs al vóór hun gesprek afgesloten. De volgende dag mocht je je spullen op komen halen. Wat je niet mee nam, werd weggegooid. Er stond een grote container voor het bedrijf en daar verdween alles in. Werk waar mensen mee bezig waren werd gewoon gestopt of zelfs weggegooid. Er vond nauwelijks enige overdracht plaats. Er was niemand die vroeg: ‘Waar ben je mee bezig en hoe moet dat verder?’ Mensen voelden zich volstrekt weggegooid en nutteloos. Ja, na een tijdje werd er wel eens gebeld en vroeg iemand: ‘Jij was daar en daar toch mee bezig, kan je me vertellen hoe dat precies zit, of waar ik dit of dat kan vinden?’ Maar ja, toen hadden de meeste mensen geen zin meer om zich nog voor het bedrijf in te zetten. Een collega van mij zat in China om een

cursus te geven. Hij werd terug geroepen voor een gesprek. Kreeg ‘ie te horen dat hij mocht blijven! Dat kan je mensen toch niet aandoen? En dat gesprek werd nota bene gevoerd door mijn directe chef en een hogere baas. Later begreep ik dat mijn chef zelf ook te horen had gekregen dat hij er uit moest. Evengoed moest hij al die gesprekken voeren. Dat is toch niet menselijk: hij is zelf ook vijftigpluser en komt echt niet makkelijk aan een andere baan. Van de 390 mensen die er bij ons werken gingen er 135 uit. Assembléon is een volledige dochter van Philips en we vallen ook onder de Philips CAO. De huidige CAO bij Philips kent een heel gunstige afvloeiingsregeling. Je blijft eerst nog een half jaar officieel in dienst, je krijgt een premie mee volgens de oude kantonrechterformule en er zijn allerlei faciliteiten voor omscholing en begeleiding naar een andere baan of voor het opzetten van een eigen bedrijf. Daar kunnen wij gebruik van maken. Die CAO loopt aan het eind van het jaar af en ik denk dat Philips daarop wacht met het ontslaan van de rest van het personeel. Dan hopen ze dat het ze veel minder geld gaat kosten. Alle uitzendkrachten waren er al uit. Vervolgens werden de oudere werknemers benaderd met de vraag of ze er niet mee op wilden houden. Ze zouden dan een afvloeiingsregeling krijgen. Een paar zijn daarop ingegaan en die zijn nu slechter af dan de mensen die zijn ontslagen. Ik ga nu proberen een eigen bedrijfje op te zetten. Ik hield me bezig met scholing en instructie voor het gebruik van de machines die bij Assembléon worden gemaakt. Dat zijn grote dure machines voor het plaatsen van onderdelen op printplaten. De afdeling waar ik werkte is opgeheven, maar er zijn regels die machines met gebruiksaanwijzingen afgeleverd moeten worden. Dus dat werk zal toch gedaan moeten worden. Dan zullen ze dus mensen in moeten huren. De meeste bedrijven zullen de komende tijd wel volstaan met documentatie dat net aan de minimumeisen voldoet, maar dat moet dan maar. Als het dan economisch weer beter gaat, hoop ik mijn werk weer goed te kunnen doen.”

Tekst Willem Bos
Foto's Karen Veldkamp

“De volgende ochtend had ik een gesprek: van tien over negen tot kwart over negen”

Een schoolvoorbeeld

“We moeten laten zien dat het kan!”, riep Agnes Kant toen ze afgelopen najaar de SP-plannen ontvouwde om voorzieningen menselijker te organiseren. De Tribune neemt de uitdaging aan en gaat op zoek naar inspirerende voorbeelden. Deze maand: hoe een Tilburgse scholengemeenschap kleinschaligheid, discipline en praktijkonderwijs aan elkaar koppelt.

Een winkelcentrum waar scholieren manager zijn en vriendelijk klanten te woord staan. Een hotel met meerdere restaurants waar leerlingen in smetteloos kostuum de gast opwachten. En passant kom je jeugdige koks tegen en vraagt een jonge gastvrouw of ze je ergens mee kan helpen. Nee, ik ben niet in een attractie van Disney World, maar op de Rooi

Pannen in Tilburg, een scholengemeenschap voor vmbo en mbo, waar praktijkonderwijs is wat het woord belooft: leren in en van de praktijk.

“Hier verkopen leerlingen geen plastic wortelen en bonen, maar echte producten in echte winkels aan echte klanten”, zegt Anita Dusée, manager van het winkelcentrum en in die functie de schakel tussen het onderwijs en het werkveld. We zitten in de brasserie op het plein van het

overdekte winkelcentrum. Zojuist is onze bestelling opgenomen door Jeroen Jacobs (18), die in het eerste jaar van de opleiding tot bartender zit. Twee dagen per week loopt hij hier stage en op vrijdag speelt zijn lesdag zich af in de Biechtstoel, het lunchcafé van de school zelf. “Prima, lekker veel praktijk”, meent hij. Zijn baas is Johan Brokken, die drie jaar geleden besloot in dit winkelcentrum een brasserie te openen. Naast vestigingsmanager is hij praktijkopleider, zoals alle managers die

hier een zaak hebben, van de supermarkt tot de Etos en de sieradenwinkel. "Soms is het lastig", zegt Brokken, "want alleen leerlingen vergt veel tijd en die is er niet altijd. Ik zou graag wat meer gewoon personeel hebben en ook leerlingen van een hoger niveau." Toch vindt hij het opleiden leuk en draait de zaak prima. Anita Dusée kent de wens van Brokken. "In de winkels lopen vooral leerlingen van niveau 4 stage, van de afdeling detailhandel. In de brasserie komen de stagiaires van de afdeling horeca, van niveau 2." Terwijl Jeroen de broodjes serveert, gaapt een jongen op het plein vanachter zijn kraam met patisserie. "Dat zou wel wat actiever kunnen", lacht Dusée.

"Leerlingen worden hier meteen in een representatief pak gehesen"

Het duurt even voordat ik een beeld begin te krijgen van wat de Rooi Pannen allemaal te bieden heeft. Het is dan ook een school met duizenden leerlingen, verdeeld over het vmbo en het mbo. "Van hun twaalfde tot hun twintigste kunnen leerlingen hier terecht", vertelt Dusée. "Dat verticale onderwijs is een deel van onze kracht. Doordat alles in één school zit, is de continuïteit gewaarborgd en verloopt de aansluiting goed." De school is een centrum voor ondernemersonderwijs op de terreinen horeca, toerisme en recreatie, handel en commerciële dienstverlening en vanaf september komt daar nog vormgeving bij. Op het terrein van de school is het voormalige klooster, een prachtig gebouw met een dak van rode pannen, verbouwd tot hotel en restaurants. Onder supervisie van docenten runnen leerlingen van de afdeling horeca het hele bedrijf. In 2002 opende het winkelcentrum de deuren voor het publiek. De school verhuurt de winkelunits aan ondernemers voor een niet-commerciële prijs. In ruil daarvoor begeleiden ze de leerlingen, die volwaardig personeelslid zijn en niet als bovental-

lige stagiaires werken. "Deze school investeert ruim in praktijkfaciliteiten, dat kenmerkt ons", zegt Dusée. "Je ziet dat overal in terug, bijvoorbeeld in de bedrijfskleding. Leerlingen worden hier meteen in een representatief pak gehesen. Als je als 16-jarige zo rondloopt, trap je geen rotzooi. We brengen zo meteen de beroepsattitude over."

Volwaardig meewerken betekent ook verantwoording dragen. "Klanten correct te woord staan, zorgen dat de winkel er mooi uitziet, maar ook productkennis hebben, voorraden beheren en bestellingen afhandelen, om maar wat te noemen", somt Dusée op. "Ook leidinggeven wordt geoefend. Een leerling uit het tweede jaar is verkoopmedewerker, maar een derdejaars is winkelmanager." Zoals Ashley Raynor (18) die bij Etos de verkoopsters aanstuurt. "Ik maak het weekrooster en ik voer functioneringsgesprekken, maar verder werk ik gewoon mee hoor", lacht ze. Verkoopster Nuran Demirtas (17) is tevreden met haar manager: "Ze geeft wel opdrachten, maar ik kan het ook zeggen als ik het ergens niet mee eens ben." Bij de Etos is het een vrouwenaangelegenheid, terwijl in de pc-shop uitsluitend mannen te vinden zijn. Sjors van Dongen (18) heeft bewust bij deze winkel gesolliciteerd. "Dit is leuker en relaxter dan in de supermarkt werken", verklaart hij. Waar zijn toekomst ligt, weet hij nog niet, maar hij gaat in ieder geval verder op het hbo. "Iets met managen", denkt hij. Sjoerd koos destijds speciaal voor deze school, want "ik heb aandacht nodig en die krijg ik hier meer dan op het ROC. Daar voelde ik me niet prettig."

Veel leerlingen van mbo-niveau 4 willen doorstuderen voor een hb-diploma. "Dat gebeurt ook vrij vaak", vertelt Dusée. "Op niveau 4 is de balans tussen theorie en praktijk iets anders. Hoe hoger het niveau, hoe meer theorie. Leerlingen van de eerste twee niveaus stromen ook regelmatig door naar de niveaus drie en vier." Vallen er nog leerlingen uit? "Zeker, daar hebben wij net zo goed mee te maken", geeft Bert Schellekens toe. Hij is teamleider van de eerste twee niveaus van de afdeling handel. "We beperken de uitval wel door onze manier van werken. We bieden hier veel structuur, er zijn vaste regels. Zo moeten leerlingen achterstanden inhalen en moeten ouders aanwezig zijn bij de uitreiking van de rapporten.

Ook als de leerling 18 is. Zonder ouders is onderwijs niets. Aan huiswerk doen we niet, het moet allemaal hier op school gebeuren. Niveau 1 en 2 heeft de zwakste leerlingen, die hebben behoefte aan goede begeleiding, aan docenten die didactisch en pedagogisch sterk zijn. Ik heb meer aan betrokken leerkrachten, die liefst multi inzetbaar zijn, dan aan eerstegraads docenten. Die graad kan me niet schelen, wel of ze hart voor de leerling hebben. Een docent is in de eerste plaats een mentor en stagebegeleider, hij heeft de eerstelijnszorg voor de leerlingen. We hebben kleine klassen van maximaal 16 leerlingen en die krijgen les van een vast team docenten. Heel belangrijk is dat we hier uitgaan van de klassikale situatie, dat is een vast honk. Dat blijft zo, ook als we volgend schooljaar helemaal overgaan op competentiegericht onderwijs."

"We staan ook bekend als een strenge school met discipline. Dat zien wij als een positief iets"

Kunnen en kennen, weten en doen, zo hoort praktijkonderwijs in elkaar te steken, volgens Schellekens. Ook voor Dusée is duidelijk dat leren in een echte praktijk, zoals het hotel en het winkelcentrum, een enorme meerwaarde heeft. "Natuurlijk is theorie nodig, maar heel veel leer je in de praktijk, zoals het omgaan met mensen en het ontwikkelen van een goede attitude. Praktijkonderwijs is in alle facetten een voorbereiding op het beroep, ook wat betreft discipline. Zo staat de Rooi Pannen ook bekend, als een strenge school met discipline. Dat zien wij als een positief iets." En ja, soms stuurt de school leerlingen weg. "Als ze het niet redden of niet willen. Het komt ook voor dat een leerling een foute keuze heeft gemaakt en zelf vertrekt." Zo weet Ashley intussen dat ze niet het echte verkooptype is. "Ik wil meer de richting van inkoop opgaan, in de textielbranche of meubels. Achter de schermen werken ligt me beter." Terwijl Renske Hoeven (21) na haar stage bij supermarkt Em-Té is blijven hangen. Ze volgt nu de opleiding voor hoofdcassière. "Ik vind het leuk om verkopers aan te sturen en hen te begeleiden. Ze komen vaak binnen met een negatief idee over het werken in een supermarkt en dan ben ik trots als ze tenslotte toch positief weggaan." Wanneer we nog even iets gaan drinken

in de brasserie, lopen er twee werkelijk tot in de puntjes geklede jongens binnen, tas met laptop onder de arm. Ze komen net van een bespreking met een docent en met, ja warempel, iemand van de bank. “We hebben ons ondernemingsplan verdedigd”, vertellen Thijn Huijbregts en Floris van Straalen. De twee volgen de richting management en ondernemen aan

de horeca afdeling. “Nee, ons plan is niet aangenomen”, beantwoordt Floris mijn vraag, “maar voor een eerste plan zijn we best tevreden.” Anita vertelt dat ook leerlingen van de afdeling handel in het tweede jaar een eigen bedrijfje moeten opzetten, met alles erop en eraan, van een product tot aandelen. Met die laatste financiers ze hun startkapitaal. “Twee maal per jaar organiseer ik voor hen een markt in het winkelcentrum, waarop ze hun bedrijf en hun producten kunnen promoten. Ook een vorm van praktijkonderwijs, een *college company* opzetten.”

“Er is geen andere school die een eigen commercieel winkelcentrum heeft”

Trekt de Rooi Pannen nu een speciaal soort leerlingen aan? Of maakt de werkwijze van de school de leerlingen speciaal? Zowel Schellekens als Dusée noemen nogmaals de kleinschaligheid, discipline en het praktijkonderwijs als kenmerken van de school. “Dit winkelcentrum is wel uniek in het land”, meent Dusée. “Er is geen andere school die een eigen commercieel winkelcentrum heeft, waar leerlingen als volwaardig lid van het personeel stage lopen. En we eisen ook wat van de leerlingen. Ze moeten hier stage lopen en daarvoor moeten ze dan vaak hun betaalde baantje opzeggen. Dat is wel eens hard. We zijn altijd open, ook op koopavonden en in de vakanties. Leerlingen lopen dan ook stage, alleen niet in de zomervakantie. Dan huren we vakantiekrachten in.” In het hotel ontvangt Janos aan Vermaat (20) ons bij de receptie. Met alle plezier verzorgt hij een rondleiding. Alles kunnen we zien, als we in de keuken maar niet te veel met het personeel praten. “Ze moeten zo een diner voor 70 personen klaar hebben”, vertelt Janos met trots in zijn stem. “Kijk, dat is een docent, die hoeft eigenlijk niet veel te doen. Daarnaast staat de cheffok”, wijst hij op een jong meisje. Zelf zal Janos volgend jaar stage gaan lopen bij de Librije, het sterrenrestaurant in Zwolle. “Als je dat op je CV hebt staan, zit het wel goed”, glundert hij. Hoewel hij uit Groningen komt, koos hij voor een opleiding aan de Rooi Pannen. “De school heeft uitstraling en bovendien was Frans niet verplicht. Daar ben ik echt slecht in”.

Het lijkt wel goed te komen, met de leerlingen van de Rooi Pannen. Voorlopig doen ze ruim ervaring op. De toekomst lijkt hen geen angst in te boezemen. Over een crisis hoor je hen niet. Bij het verlaten van het terrein passeren we het portiershokje van de toezichhouders. Ze drinken thee.

Tekst Maja Haanskorf
Foto's Rob Voss

Verkiezingen Zuid-Afrika

Wie loodst deze democratie door de puberteit?

Op 22 april vinden in Zuid-Afrika nationale en provinciale verkiezingen plaats. Nooit eerder had regeringspartij ANC zo'n sterke concurrentie. Ronald Kennedy uit Kaapstad analyseert de verhoudingen.

“We zagen de partij als een vehikel om de wil van het volk uit te voeren”, zegt Saki Macozoma, prominent zakenman en voormalig ANC-zwaargewicht. “Maar dat is onmogelijk geworden. Ik geloof dat dit land een alternatief nodig heeft. Een andere regering.”

Net als vele andere ‘afvalligen’ heeft Macozoma zich aangesloten bij het nieuwe Congress of the People (Cope). De vraag is echter hoe ‘nieuw’ hun alternatief is. De kieslijst bestaat namelijk vooral uit conservatieven en bewindslieden die het onder de afgetreden president Thabo Mbeki voor het zeggen hadden. Toch is Cope in de paar maanden dat het bestaat uitgegroeid tot een oppositiepartij van belang.

Binnen het ANC vond tijdens het partijcongres van december 2007 een machtswisseling plaats. Massaal zegden de leden hun vertrouwen op in ‘autocraat’ Mbeki. De voltallige partijtop en een groot aantal bewindvoerders moesten het veld ruimen voor leden uit het kamp van de omstreden Jacob Zuma. Mbeki zelf werd vervangen door Kgalema Motlanthe die als tussenpaus wordt beschouwd voor Zuma.

De wisseling van de wacht leidde tot grote onrust. Immers, de almachtige regeringspartij stond opeens onder leiding van ‘rooien’. Bovenal heerst er angst voor de gedoodverfde president, Jacob Zuma: een ongeschoolde polygamist die suggereert dat je aids kunt voorkomen door goed te douchen. Iemand die is vrijgesproken van verkrachting, maar nog steeds verdachte is in een grootschalig corruptieschandaal. Iemand die strijdliezen zingt over machinegeweren en zich omringt met ongeleide projectielen als ANC-jongerenleider Julius Malema die bereid is “de wapens op te pakken” voor Zuma.

Voor veel Zuid-Afrikanen gaat dat te ver, maar ook binnen de partij is er ontevredenheid. “Hiervoor zijn onze kameraden niet gestorven”, luidt steeds weer de redenatie van menig ‘afvallige’. Maar hoe rood is Zuma eigenlijk? Herhaaldelijk heeft hij aangegeven geen radicale economische wijzigingen te willen doorvoeren. Tekenend is dat de alom geprezen minister van Financiën, Trevor Manuel, door tussenpaus Motlanthe gevraagd is om terug te keren in het kabinet – twee dagen nadat hij zijn ontslag had ingediend. In tegenstelling tot Mbeki geniet Zuma wel brede steun binnen de Communistische Partij en vakbond Cosatu. Grappend benadrukte Zuma zijn verbondenheid met de Communistische Partij: “Misschien steken we die rivier ooit over en sluiten we ons bij jullie aan.” Niet dat iemand de opmerking serieus nam. Zuma wordt vooral gezien als een slimme populist.

Hoe dan ook; Zuma moet het opnemen tegen een oppositie die sterker is dan ooit. Tot nu toe was de Democratische Alliantie (DA) de grootste oppositiepartij met 50 zetels in het 400 zetels tellende parlement. Ter vergelijking: het ANC heeft er 279. Alhoewel de DA nationaal geen potten kan breken, is de partij wel heel sterk in de kapitaalkrachtige Westkaapprovincie. Met Helen Zille, de populaire burgemeester van Kaapstad, aan het roer is het zeer waarschijnlijk dat de DA er weer de macht grijpt. Wellicht in een coalitie met Cope en andere partijen. Maar ook in de acht andere provincies moet het ANC harder knokken dan ooit. Tot dusver was de macht van het ANC zo sterk dat de scheidslijn tussen staat en partij soms moeilijk te vinden was.

Alhoewel een overwinning van de oppositie een onrealistisch scenario lijkt,

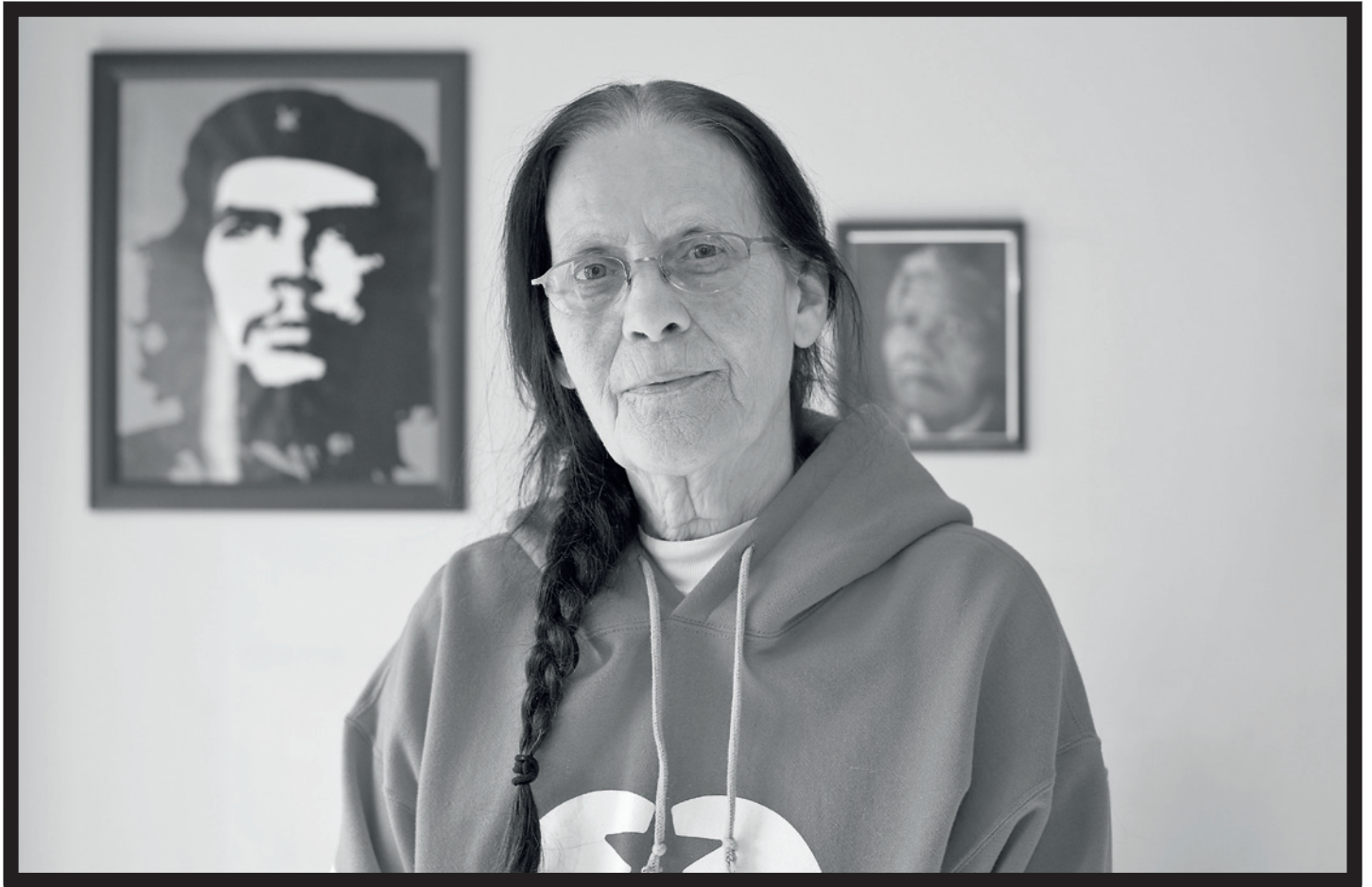
Jacob Zuma

is die luxe positie van het ANC na 22 april waarschijnlijk voorbij. In tegenstelling tot de DA, kan Cope namelijk wel op aanzienlijke steun rekenen bij de zwarte meerderheid.

Verwacht wordt dat ongeveer 80 procent van de geregistreerde kiezers gaat stemmen.

Waar zij ook op stemmen; het is in zekere zin een blanco stem. De tijd moet uitwijzen hoe de nieuwe leiders de nu 15-jarige democratie door haar puberteit loodsen.

Tekst Ronald Kennedy
Foto Halgen Krog / Images24.co.za. / HH

Tekst Jola van Dijk
Foto Karen Veldkamp

“Vroeger gingen we nog langs de deuren om de Tribune te verkopen”

Vrienden en familie zagen het eerder dan zij zelf. Netty Meijer uit Nijmegen stond op de Tribune-cover van februari, waarop ze actievoerend tegen de verkoop van Nuon te zien is. Deze maand is ze 75 geworden.

Wat doe je in het dagelijks leven?

“Ik coördineer de laatste twintig jaar de verspreiding van de Tribune in Gelderland, en ik werk al vijfendertig jaar in de thuiszorg. En ik doe natuurlijk mee met acties.”

Wanneer werd je lid van de SP?

“In 1974. In die tijd gingen we nog langs de deuren om de Tribune te verkopen.”

Wat was hét SP-moment voor je?

“Toen ik tijdens een actie achterna gezeten werd door een bewaker. Die lange jas bleef maar roepen dat ik m'n fiets moest pakken, maar ik had helemaal geen fiets bij me!”

Hoe vond je het om op de cover van de Tribune te staan?

“Ik herkende mezelf eerst niet! Ik dacht dat mijn bril een stuk kleiner was. En nu moet ik alweer op de foto... dat wordt wat.”

Wat is je favoriete plek op de wereld?

“Texel; daar komt mijn familie vandaan en daar wil ik ook graag begraven worden.”

Is er iets wat je graag aan de Tribune-lezers kwijt zou willen?

“Ik wil de mensen graag duidelijk maken dat je van hetzelfde geld veel breder kunt leven. Gewoon zelf nadenken hoe je bijvoorbeeld op energie kunt bezuinigen.”

HOREN

Foto Craig Jewell / sxc.hu

Soma FM

“Het begon allemaal omdat er niks fatsoenlijks op de radio was”, staat te lezen op de website van Soma FM. En dus begon Soma-oprichter Rusty Hodge uit San Francisco zo’n tien jaar geleden maar z’n eigen online radiostation. Inmiddels biedt Soma FM veertien verschillende ‘stijlkanalen’. Over het algemeen gaat het om rustige lounge-muziek. Mysterieus, licht dansbaar en aangenaam voortkabbelend. Beetje underground, beetje ambient. En geen puberaal gezeik van dj’s die denken dat ze leuk zijn: alleen muziek. Bovendien geen reclame, want Soma FM is non-commercieel en houdt zich staande met donaties. Prima online radio voor wie eens wat anders aan z’n kop wil dan herrie en geschreeuw. (Rob Janssen)

www.somafm.com

LEZEN

Kredietcrisis voor dummies

Subprime mortgages, hedgefonds en commercial papers hebben volgens vele economen bijgedragen aan de huidige kredietcrisis. De financiële termen zijn zo ingewikkeld geworden dat de bankiers zelf vaak niet meer wisten waar ze mee bezig waren. Gelukkig is er ook een boek dat de hele situatie wel begrijpelijk maakt voor iedereen. Sterker nog, ‘de meltdown van twee biljoen’ dollar leest als een spannend jongensboek. Charles Morris beschreef het verval van de wereldwijde economie begin 2007 al, terwijl de economie er op dat moment nog rooskleurig uitzag. Het boek is inmiddels voor de tweede keer gedrukt en geactualiseerd tot begin 2009. (Jola van Dijk)

De meltdown van twee biljoen
Charles R. Morris
Uitgeverij Business Contact

HOREN

Foto (c) Camera Press / HH

Anmut

“Ze zingt Brecht,” zei ik tegen een collega over Dorine Niezing, “en wordt daarom wel de laatste socialistische zangeres genoemd.” Nou, dat bleek een misvatting. Fijntjes somde de collega op hoeveel Brechtactiviteiten er heden ten dage zoal ontplooid worden: van amateuruitvoeringen tot meerdaagse festivals. Mooi! Brecht (foto) is dus in! Da’s goed nieuws voor mensen met een zwak voor theatrale muziek uit de eerste helft van de vorige eeuw. Met haar loepzuivere stem steekt Niezing composities van Brecht en Eisler in een eigentijds jasje. Haar acteertalent, bekend uit de serie *In de Vlaamsche Pot*, tilt haar cd en optredens ver uit boven die van veel andere Brechtvertolkers. (Daniël de Jongh)

Anmut
Dorine Niezing
www.dorineniezing.nl

BELEVEN

Jeugdige dakloze

Door Anthonie Vermeer

Een dakloze straatjunk met een driedubbele handicap. Dat wás Stephanie-Joy Eerhart (23) tot vijf maanden geleden. Inmiddels is ze een afgekickte ex-dakloze die een boek heeft geschreven: ‘Pappie’s kleine meid slaapt op straat’. Daarin beschrijft ze hoe ze als 14-jarige uit huis wordt geplaatst en via een reeks opvanghuizen in het Haarlemse daklozencircuit belandt. Ondanks een onherstelbaar beschadigde voet (aangereden op haar zesde), slechthorendheid en borderline (die zich manifesteert in zelfbeschadiging, anorexia en zelfmoordpogingen) weet ze zich te handhaven in het rauwe straatleven.

Ze schrijft beeldend en laat de lezer volop toe in haar gevoelsleven. Zo weet ze ons

dieper in het daklozenkringetje te trekken dan andere buitenstaanders ooit kunnen komen. En zo begrijpen we ook haar angst voor het ‘gewone leven’ en de kwellende spagaat die haar leven beheerst: de wens van afkicken versus de drang om verdovende middelen te gebruiken. “Ik voel me met de anderen verbonden. Even geen zorgen, even geen thuis waar de leiding geen grip op mij heeft. Ik ben waar ik wil zijn; tussen anderen die hun leven overleven.” Stephanie-Joy introduceert logenoten die sterk uiteenlopen in leeftijd, komaf en geschiedenis. Hun verhalen bewijzen dat in Nederland niemand vrijwillig dakloos is en dat aan het straatleven geen romantiek kleeft. Menig anekdote getuigt van een gapend gat tussen de daklozen en de hulpverlening. Zelden heeft een

schrijfster diepe pijn, kou, honger en eenzaamheid zó voelbaar in woorden omgezet.

Pappie’s kleine meid slaapt op straat
Stephanie-Joy Eerhart
Uitg. Just Publishers

Protestpartij

De SP'ers moeten een rode golf door Nederland teweeg gaan brengen en zichzelf nog meer laten zien en horen. De SP moet nieuws gaan maken. Wat Wilders kan – steeds in het nieuws komen – kan de SP ook. Het verschil is alleen dat de SP menselijk en fatsoenlijk is en wél een inhoudelijk sterk verhaal heeft. Met de verrechtsing die nu aan de gang is, is het zaak dat de SP de sluisen opent en er vol tegenaan gaat middels acties, demonstraties, het mobiliseren van tegenstanders van de huidige politiek en het organiseren van stakingen. We willen immers een eerlijkere verdeling, meer gelijkheid en meer menselijkheid. Kom op, actie. NU!

Roland Danckaert, Herkenbosch

Vies plaatje

Was de foto bij het nieuws-item "Timmermans' gespleten tong" (Tribune maart, pagina 10) werkelijk nodig? Ik vind de foto behoorlijk smakeloos en het voegt, anders dan de kinderlijkjes bij een eerder artikel over Gaza, niets toe aan het artikel.

Gerrit Holl, Kiruna (Zweden)

Meer kinderrechtshouders?

Ik heb me vreselijk gestoord aan het nieuwsbericht 'Meer kinderrechtshouders nodig' in de Tribune van maart 2009. Veel ouders kloppen bij Bureau Jeugdzorg aan voor advies, en komen uiteindelijk bij Justitie uit. Als ouder ben je meteen een leek en pedagogisch onvermogen. De rechtshouders staan bijna altijd aan de kant van bureau jeugdzorg. Onlangs bleek uit een uitzending van Netwerk dat mensen voor Bureau Jeugdzorg naar België vluchten, ze hebben groot gelijk. De heer De Wit zou de situatie van al die ouders moeten bekijken, de redenen moeten nagaan van al die vluchtelingen naar België. Die wachtlijsten in de jeugdzorg zullen vanzelf wel verdwijnen, als ouders van tevoren wordt verteld wat ze

werkelijk te wachten staat als ze contact opnemen met Bureau Jeugdzorg. Ik weet zeker dat ik in naam spreek van vele gedupeerde ouders, en het gaat echt niet altijd om mishandelaars en seksueel misbruikers. Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing is namelijk *big business*.

Jos Wichmann, Nijmegen

Meer kinderrechtshouders? (2)

Het pleidooi van SP-Kamerlid Jan de Wit voor meer kinderrechtshouders lijkt me niet echt een strak plan. Beter is het de werkdruk te verlagen, door de huidige moloch van de jeugdzorg eens grondig door te lichten op kwaliteit van personeel en management. Daarmee zou veel leed van kinderen én hun ouders voorkomen kunnen worden. Zelf maak ik sinds januari 2008 deel uit van het Oudernetwerk Jeugdzorg, een *pilot* in Gelderland. Sinds 2000 ondersteun ik namelijk een vriend die als toegewijde (maar blinde) vader de zorg heeft voor zijn dochtertje. In plaats van hem te steunen, werken de instanties hem tegen, met name Jeugdzorg. Kinderen zijn meer gebaat bij empathisch, oplossingsgericht handelen dan bij meedogenloze vervreemding van hun omgeving, met niet zelden als uiterste 'behandelfase' onterechte detentie.

Truus Jonker, Nijkerk

Loonbelasting

Michael Enright heeft een punt over de loonbelasting (Prikbord Tribune maart). Een pleidooi voor de afschaffing daarvan houden – dat doet het vast goed als verkiezingsstunt. Maar meer dan een stunt zal het niet zijn. Reden: de complexiteit van het fiscale stelsel en dat het gemis aan belastinginkomsten elders gecompenseerd zal dienen te worden. Wat wel een punt is, voor minstens een leuke discussie: dat een ondernemer eerst belast wordt omdat hij iemand in loondienst heeft, en dat diegene zelf ook weer belast wordt (wegens inkomsten uit loondienst). Aan twee kanten plukken aan eigenlijk dezelfde kip.

Henry van Beek, Metslawier

Bonussen

Ik begrijp niet dat er geen wet kan komen omtrent bonussen van de hoge heren. Overal zijn wetten voor, we leven zo langzamerhand in een communistisch land waar vroeger alles voor je bepaald werd, maar hier kunnen ze niets aan doen. Ik begrijp wel dat de grote partijen zoals de PvdA en CDA bang zijn dat de rijken niet meer op ze zullen stemmen. Maar waarom zijn de gewone hardwerkende burgers altijd de klos?

Cisca Heffelaar, Purmerend

Prik mee:
PRIKBORD@SP.NL

Groene stroom (3)

Het klopt dat er geen aparte kabels zijn (ingezonden brief van Cor van der Meij, Prikbord Tribune maart). De aangemaakte groene energie gaat naar de bestaande energiecentrales. Het gaat erom dat hoe meer mensen via Greenchoice hun energievoorziening laten lopen hoe meer Greenchoice kan investeren in de ontwikkeling en het aanmaken van groene energie, waardoor er uiteindelijk meer groene energie via de bestaande kabels in de huishoudens terecht komt. En dat is gewoon beter voor ons milieu.

Freddy Lap, Amsterdam

Nuts

Teleurgesteld las ik in de Tribune van maart dat er smakelijke Nuts-chocoladerepen waren uitgedeeld bij een 'Nuon-actie' in Arnhem. Producent Nestlé verkrijgt volgens mij namelijk nog steeds haar cacao van arbeiders die onder een vorm van slavernij moeten werken. Het lijkt me niet dat de SP hieraan wenst mee te werken. Ik vertrouw er dan ook graag op dat er bij volgende acties beter wordt nagedacht.

Danny Hanekamp, Deventer

UITGELICHT

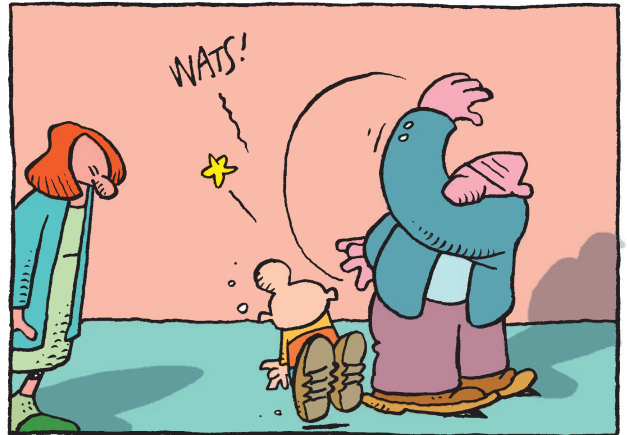
De geheime aandeelhoudersvergadering van Nuon in Amsterdam was nog niet begonnen, maar Zweedse Vikingen begonnen alvast met het uitmelken van de Nederlandse energiegebruiker. Op die manier protesteerde de SP tegen de dreigende overname van Nuon door het Zweedse bedrijf Vattenfall. Op de aandeelhoudersbijeenkomst werden gemeente- en provinciebestuurders ingelicht over de mogelijke verkoop. De locatie van de bijeenkomst werd door Nuon, gemeenten en provincies geheim gehouden. Volgens het Amsterdamse SP-raadslid Laurens Ivens is dat representatief voor de manier waarop over de verkoop van Nuon besloten wordt: "Niemand van Nuon wil meedoen aan openbare debatten over de mogelijke verkoop en nu worden ook de locaties van de aandeelhoudersvergaderingen geheim gehouden. De bestuurlijke elite wil in de achterkamertjes besluiten over de verkoop van ons gas en licht. En dit terwijl drie kwart van de bevolking tegen is." Uit onderzoek in de Verenigde Staten en Engeland blijkt dat de energieprijzen door fusies en overnames flink omhoog zijn gegaan. De SP voert sinds januari campagne tegen de verkoop van Essent, Nuon en Eneco.

www.zezijnnuts.nl

Foto Suzanne van de Kerk

THEO DE BUURTCONGIERGE

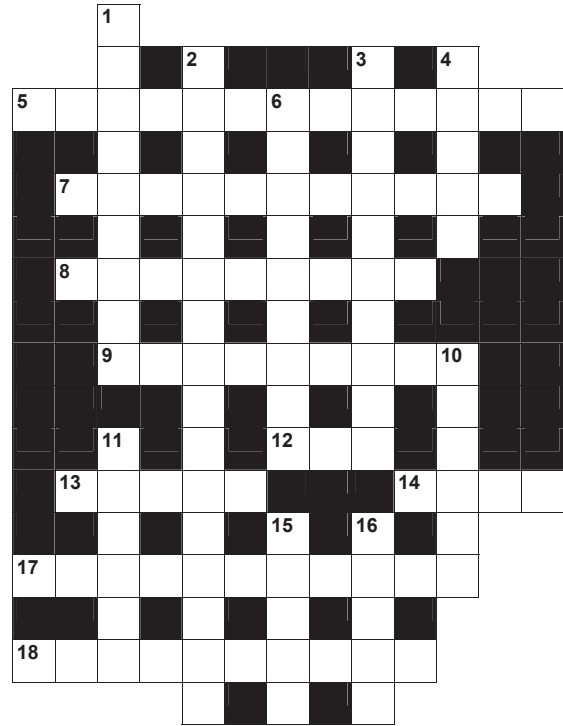

Horizontaal

5. Depressief zijn; het half gaat verdrinken. (2,2,3,6) -7. Ook hond heeft baat bij de goede verstandhouding tussen parasieten. (11) - 8. Twee schepen in conflict. (9) - 9. Hiermee kun je in de branding internetten. (9) - 12. Met die vrouw is het (soms) prijs. (3) - 13. Winderig reisje. (5) - 14. Soldaat: geef dat cijfer! (4) - 17. Nieuwe kleding niet gedragen? Hoe asociaal. (11) - 18. Er zal wel geen prijs op vallen; toch de staatsloten goed bevestigen. (10)

Verticaal

1 In de stad Scheveningen kun je je wassen. (9) - 2. De geest komt uit de fles. (16) - 3. Bergplaats voor (een deel van) uw geraamte. (10) - 4. Maatschappelijke positie: rechtop. (5) - 6. Zo'n toneelstuk is om verdrietig van te worden. (9) - 10. Het uiten van smart is een aandoening. (6) - 11. Eersteklas lokmiddel, is als sieraad nog waardevol ook. (6) - 15. Dier trilt van angst. (5) - 16. Lekker poedelen, in Zwitserse stad. (5)

CITATENRAADSEL april 2009

Opdracht: vul de achternamen in van de mensen (allen schrijvers) van wie een citaat is weergegeven. Het citaat kan vertaald zijn. De rode verticale balk omhelst de (voor- en achter)naam van een auteur.

1																	Vriend: iemand die het beter met je meent dan jijzelf.
2																	Iedere schrijver die ik ken heeft moeite met schrijven.
3																	Vrouwen en olifanten vergeven nooit een belediging.
4																	Je kunt niet overleven als je het verleden niet kent.
5																	Bij erotisch gebruik je een veer, bij pornografie gebruik je de hele kip.
6																	Niemand wil advies - alleen bevestiging.
7																	Egotist: een persoon van slechte smaak, meer geïnteresseerd in zichzelf dan in mij.
8																	Sommige mensen verwerven faam; anderen verdienen het.
9																	Een leven zonder boeken is onleefbaar.
10																	De waarheid zet uit naarmate wij zelf groeien. Nooit achterhalen wij haar.
11																	Het is mijn schuld, mijn persoonlijke schuld dat het de wereld slecht gaat.
12																	We zitten in de modder...en reiken naar de sterren.
13																	Waar onwetendheid heerst is ware vrede onmogelijk.
14																	Wees scherp in uw blik, maar zacht in uw oordeel.
15																	De slaap is de tweelingbroer van de dood.
16																	De enige vragen die er werkelijk toe doen zijn diegenen die je jezelf stelt.
17																	De hel, dat zijn de anderen.

HENRY EN LUCAS, © FLW 2009

OPLOSSING CRYPTOGRAM maart 2009

Horizontaal

4. De plaat poetsen - 8. Nietwaar - 9. Enkelspel - 11. Alles - 12. Bonbon - 14. IJdel - 15. Aarden - 16. Ster - 17. - Inwerker - 19. Rijsttafel - 21. Operatie.

Verticaal

1. Betaalbaar - 2. Boerenbedrijf - 3. Opgeblazen - 5. Afwasbak - 6. Sok - 7. Nullijn - 11. Na-apen - 10. Peertje - 13. Non-stop - 18. Baard - 20. Lui.

INZENDING IMAGINAIRE maart 2009

Frans Brumenberg, Theo Kick, T. Hamers, en S.A. Rodenburg verdienen een eervolle vermelding voor hun originele vondsten.

Stuur uw oplossing vóór 31 april naar de Puzzelredactie van de Tribune, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam of tribunepuzzel@sp.nl. Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

Winnaar van cryptogram maart: H. van Baars - Oud-Beyerland

SP

www.sp.nl

“Met oude politiek bestrijd je de crisis niet”

